اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۶ فروردین ۱۳۹۹
• ۱۰ شعبان ۱۴۴۱
• ۴ آوریل ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۴۹۱ • پیاپی ۲۸۰۹ • ۸ صفحه

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

محدودیت‌های سختگیرانه تا ۲۰ فروردین تمدید شد

رئیس‌جمهوری گفت: موفقیت جمهوری اسلامی ایران در مقابله با ویروس خطرناک کرونا تا امروز به‌خاطر همکاری و حمایت مردم بوده است. حسن روحانی در جلسه ستاد ملی مدیریت و مقابله با کرونا افزود: لازم است تشکر ویژه‌ای از مردم داشته باشم که از آغاز بروز موارد ابتلا به ویروس کرونا همکاری بسیار خوبی را با ستاد ملی کرونا داشته و امروز هم دارند. وی ادامه داد: ما در مراحل مختلف، فاصله‌گذاری‌های اجتماعی را مدنظر قرار دادیم و در هر مرحله‌ای مردم حمایت کردند. روحانی درباره پروتکل‌ها و محدودیت‌ها بعد از ۲۰ فروردین گفت: محدودیت‌های سختگیرانه که تا ۱۵ فروردین اعلام شده بود تا ۲۰ فروردین ماه تمدید شد اگرچه هنوز آمارها و گزارش‌های تحلیلی به ستاد نرسیده و قرار است وزارت بهداشت این گزارش را ارسال کند اما ستاد این شرایط سخت‌گیرانه را تا ۲۰ فروردین ۹۹ تمدید کرد. ۲

بسته پیشنهادی فعالان بخش خصوصی به دولت

۱۲ راهکار برای عبور اقتصاد از کرونا

با شیوع ویروس کرونا، در کنار دغدغه‌های سلامتی مردم که منجر به برنامه‌ریزی‌های گسترده از سوی دولت شده، نحوه مواجهه با تبعات اقتصادی این ویروس نیز به سوالی مهم بدل شده است، سوالی که به نظر می‌رسد هریک از دولت‌ها پاسخی جداگانه برای آن دارند. دولت ایران نیز نخستین تسهیلات اقتصادی خود را پیش از پایان سال ۱۳۹۸ و در چارچوب‌های مانند امکان تعویق در پرداخت تسهیلات بانکی، تامین اجتماعی یا مالیات کلید زد اما در روزهای گذشته نیز صحبت‌ها درباره بسته اقتصادی جدید برای اعطا به خانوارها و مشاغل آسیب دیده ادامه داشته است. در این بین فعالان بخش خصوصی نیز ۱۲راهکار برای عبور اقتصاد از کرونا به دولت ارائه داده‌اند. ۶

عکس: آیدا فریدی

چهره‌ها

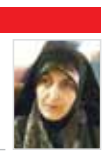

رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی تاکشف داروی کرونا ۲

صرفه‌جویی جدی در مصرف آب شرب ۲

سرمقاله

راهی جز مشارکت همگانی نداریم ۲

یادداشت‌ها

کرونا، مهمان ناخوانده جهانی ۳

سال دشوار برای معدنکاران ۴

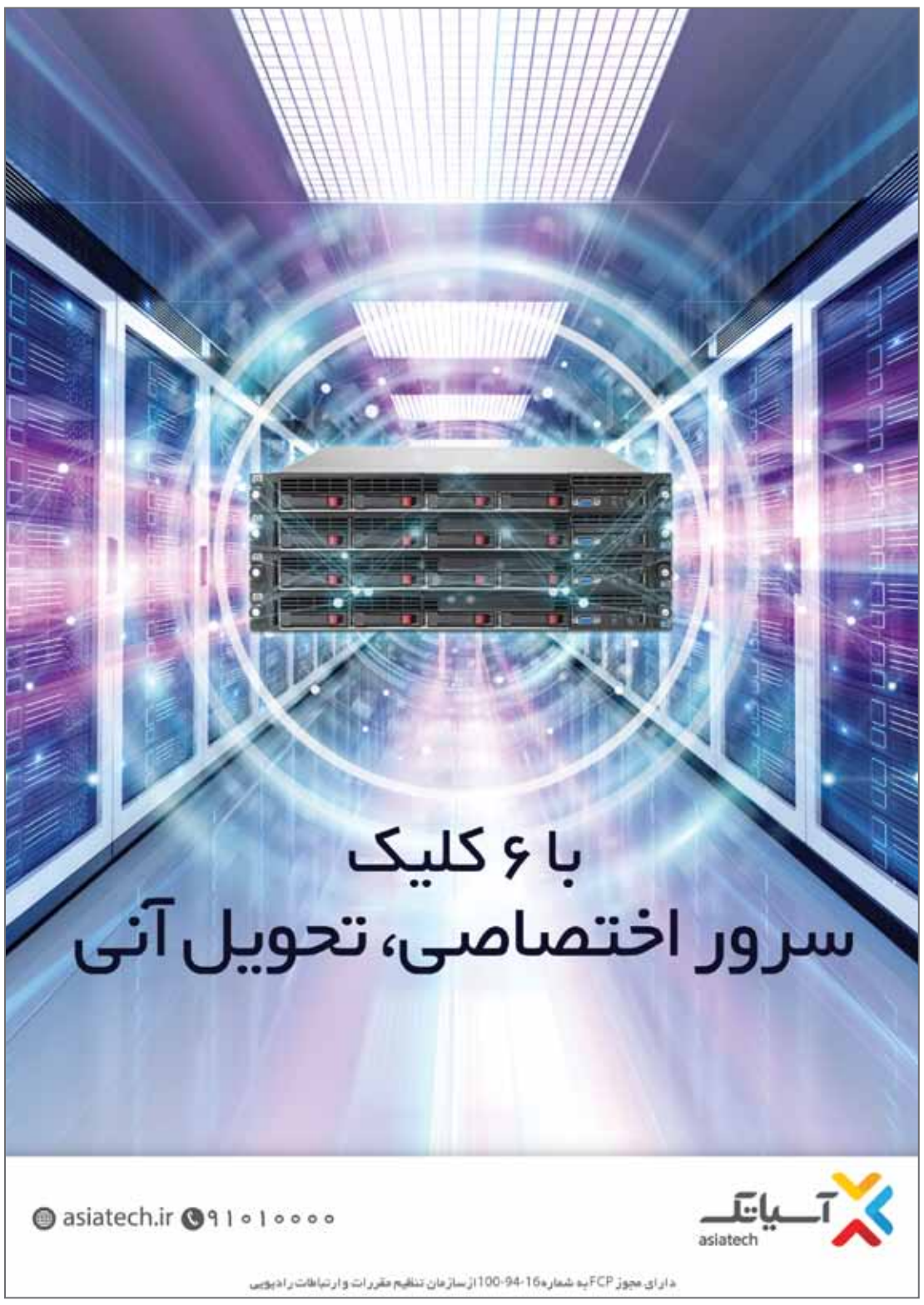

مراقب سرمایه‌های اجتماعی باشیم ۶

کرونا؛ مسئولیت مردم پیشنهاد به مسئولان ۸

گزارش روز

ویروسی شدن صنعت خودرو ۳

سر مقاله

راهی جز مشارکت همگانی نداریم

امیرعباس فیضی
کارشناس اقتصادی

مسئولیت اجتماعی موضوعی است که در سال‌های اخیر به یک پارادایم غالب در کشورهای توسعه‌یافته و کشورهای دارای اقتصاد باز تبدیل شده و به‌طور جدی ازسوی سازمان‌های مردم‌نهاد، شرکت‌های بین‌المللی، دولت‌ها و سایر نهادهای سیاست‌گذار مورد توجه قرار گرفته است.

با بررسی دقیق مفهوم مسئولیت اجتماعی درمی‌یابیم که بنگاه‌های اقتصادی حیطه مسئولیت اجتماعی خود را گسترده‌تر کرده و علاوه بر ذی‌نفعان و سهامداران طیف وسیع اجتماع و آحاد جامعه را زیر پوشش مسئولیت اجتماعی خود قرار می‌دهند.

امروزه مفاهیم مسئولیت اجتماعی علاوه بر آنکه مدیران بنگاه‌های اقتصادی را وادار به جلب رضایت آحاد جامعه کرده بلکه گروه‌های مختلف مرتبط ازجمله سهامداران، کارگران، سیاست‌گذاران، مصرف‌کنندگان و حتی دولتمردان را نیز مجبور به پایبندی به تعهدات مسئولیت اجتماعی کرده است.

مسئولیت اجتماعی یک چارچوب و محدوده اخلاقی است که در آن وظایف مختلفی که تمامی آنها دارای منافع برای جامعه هستند، بر عهده فرد، سازمان یا نهادی خاص گذاشته می‌شود. این مفهوم به‌طور دقیق‌تر به‌معنای انجام وظایف فردی ازسوی تک تک افراد جامعه است که باعث می‌شود تعادل مناسبی در اقتصاد جامعه برقرار شود.

البته در بیشتر جوامع این مفهوم یک حوزه قانونی الزام‌آور نیست و بیشتر در حوزه اخلاق مطرح می‌شود. در جوامع بیشتر توسعه‌یافته که در چارچوب اخلاق، وظایف فردی دارای اهمیت بیشتری است، مسئولیت اجتماعی مفهومی اجباری و البته پذیرفته شده توسط بیشتر افراد جامعه دارد، اما در سایر جوامع که از نظر سطح فرهنگی دارای فقر هستند، چنین مسئولیت‌هایی معنای خاصی ندارد و کمتر کسی خود را ملزم به انجام و رعایت آنها می‌داند.

در روزهای اخیر جامعه جهانی با پدیده‌ای به نام «کرونا ویروس» روبه‌رو شده و این موضوع سلامت مردم را با خطر مواجه ساخته، به‌طوری که تنها راه عبور از این مرحله و تضمین مدیریت مطلوب حوزه سلامت جامعه، مشارکت و همکاری نهادهای دولتی و بنگاه‌های اقتصادی بخش خصوصی و دولتی است. ایران نیز از این روند مستثنا نیست.

هرچند گرایش منفعت‌طلبانه کارکرد برخی نهادهای مرتبط نیز می‌تواند برای کاهش آثار سوء و پیامدهای فاجعه‌بار جامعه بشری اثربخشی لازم را داشته باشد، اما در چنین شرایطی استفاده از طرح‌های خلاق و همچنین حذف بروکراسی اداری موجود برای بکارگیری طرح‌های نوآورانه ازجمله بهره‌مندی از نوآوری‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و فعال در حوزه نانو برای ضدعفونی کردن سطوح باتوجه به کمبود اقلام بهداشتی می‌تواند گره‌گشای مشکلات این بخش باشد.

در کشور ما در رویارویی با چنین رخدادهایی علاوه بر برخورداری از آموزه‌های دینی و سابقه سنتی و فرهنگی همواره عملکرد برجسته‌ای در تعاون و همیاری بوده که بدون تردید با انجام مسئولیت اجتماعی بنگاه‌های اقتصادی و نظارت‌های بهنگام نهادهای نظارتی دولتی و مردم‌نهاد و تقویت رابطه نهادهای دولتی و غیردولتی می‌توان ضمن پایش عملکرد بنگاه‌های اقتصادی درگیر در تامین اقلام بهداشتی و دارویی، از فرصت‌های سودجویانه و احتکار اقلام یادشده ازسوی برخی افراد ممانعت کرد.

نکته بسیار حائز اهمیت درباره ضرورت توجه به مسئولیت اجتماعی در شرایط بحرانی، حفظ سودآوری بنگاه‌های اقتصادی است، به‌طوری که در دوران بحران نرخ سودآوری بنگاه‌های اقتصادی به‌شدت کاهش می‌یابد. هرچند در مواردی خاص ممکن است برخی فعالان اقتصادی که عمدتاً شامل توزیع‌کنندگان و شبکه عرضه می‌شود، به دلیل خلأ نظارت انگیزه دسترسی به سود مضاعف را پیدا کنند، اما در این شرایط نهادهای نظارتی می‌توانند شاخص‌های متفاوتی برای هدایت گسترده فعالان اقتصادی برای همکاری بیشتر با بخش غیردولتی اعمال کنند.

برای تحقق این مهم حضور بخش خصوصی در کارگروه‌های گوناگون مدیریت بحران در سطوح مختلف با هدف کاهش پیامدهای بحران بیش از پیش ضروری به‌نظر می‌رسد.

ناگفته نماند یکی از راه‌های جلب مشارکت بنگاه‌های اقتصادی در یاری‌رسانی، اعمال معافیت‌های مالیاتی است. از سوی دیگر تسهیل مکانیسم بهره‌گیری از ستادهای خبری با تخصیص پاداش و قدردانی از ارسال گزارش‌های مردمی می‌تواند اثرات مثبتی در این فرآیند داشته باشد.

امیرعباس فیضی ـ کارشناس اقتصاد

محدودیت‌های سختگیرانه تا ۲۰ فروردین تمدید شد

رئیس‌جمهوری گفت: موفقیت جمهوری اسلامی ایران در مقابله با ویروس خطرناک کرونا تا امروز به‌خاطر همکاری و حمایت مردم بوده است.

حسن روحانی در جلسه ستاد ملی مدیریت و مقابله با کرونا افزود: تشکر ویژه‌ای را از مردم داشته باشم که از آغاز بروز موارد ابتلا ویروس کرونا همکاری بسیار خوبی را با ستاد ملی کرونا داشته و امروز هم دارند.

وی ادامه داد: ما در مراحل مختلف، فاصله‌گذاری‌های اجتماعی را مدنظر قرار دادیم و در هر مرحله‌ای مردم حمایت کردند.

رئیس‌جمهوری افزود: زمانی گفتیم از هر شهری می‌خواهید خارج شوید حتما باید کنترل و غربالگری شوید اگر علامتی نداشتید به سفر ادامه دهید وگرنه باید به مبدا خود برگردید که مردم همکاری کردند. در مرحله دوم که گفتیم مردم از استان‌های خود جز موارد ضروری به استان‌های دیگر سفر نکنند و افراد مسافری که از موطن خود خارج شدند سریعتر به وطن اصلی خود برگردند که مردم باز هم حمایت کردند.

رئیس‌جمهوری گفت: زمانی که گفتیم فروشگاه‌های پرجمعیت و پرتردد تعطیل شود مردم قبول کردند. آن مقطعی که آن (تمهیدات) را دوباره تشدید کردیم تا جز مغازه‌ها و فروشگاه‌های ضروری که برای مواد غذایی، بهداشتی و دارویی بقیه مغازه تا ۲۰ فروردین بسته شود باز هم همکاری کردند. حمایت و همکاری مردم اصل است.

اگر جمهوری اسلامی ایران تا امروز در مقابله با این ویروس خطرناک کرونا موفقیت‌های خوبی به‌دست آورده است به خاطر حمایت مردم است. به خاطر این بوده است که مردم برای سلامت خود در صحنه بودند.

روحانی گفت: در آمار و ارقام جلسه امروز وزارت بهداشت و درمان اعلام کرد، آمارهای امیدوارکننده‌ای بود. هم نسبت به استان‌هایی که ورودی بیمارستان ما کمتر شده و خروجی از بیمارستان بیشتر شده است که برخی استان‌های ما این حالت را دارند.

وی افزود: حتی در تهران، بیمارستان امام خمینی که یکی از بیمارستان‌های بزرگ و مهم کشور است اعلام کرده که مراجعه‌کننده در روزهای اخیر به یک پنجم رسیده است که این مسئله بسیار مهمی است. یعنی مردم شرایط بهداشتی را مراعات کردند و در خانه ماندند و دید و بازدید و سفر را کنار گذاشتند البته در کنار آن هم کادردرمانی ما هم تلاش بسیار کردند که مجموعه اینها دست به‌دست هم داده است و امروز این افتخار را برای ما آفریده است.

رئیس‌جمهوری با بیان این که صدا و سیما این نمودار مقایسه‌ای را برای مردم تشریح کند، ادامه داد: شکل نموداری این بیماری در کشورهای غربی و اروپایی با کشور ایران متفاوت است یعنی در نمودار کشورهای دیگر جهش یکمرتبه‌ای می‌بینید که در ایران وجود ندارد و شیب منحنی ملایمتر است. این امر نشانگر این است که مردم کشور با فرهنگ بلندشان و پزشکان و پرستاران با ایثار و فداکاری و مدیریت کشور با همه توان به صحنه آمده است.

وی ادامه داد: در جلسه امروز ستاد ملی کرونا اعلام شد که در سایه طرح تحول سلامت شرایط مراقبت ویژه وای سی یو در بیمارستان‌ها شرایط بهتری پیدا کرده است. ۸ هزار و ۶۰۰ تخت مراقبت ویژه در کشور داریم اگر اینها نبود، اگر طرح تحول سلامت نبود، به جای ۸ هزار و ۶۰۰، چهار یا پنج هزار تخت داشتیم، دچار مضیقه و مشکل می‌شدیم و اعتماد سلب می‌شد. گاهی ممکن است چهار هزار تخت باشد و همه هم پر شود. همین که می‌بینند دیگر تخت ندارد و چیز اضافه‌ای برای احتیاط ندارد، روحیه را تخریب می‌کند بنابراین امروز این شرایط خوب است.

روحانی با بیان این که امروز آثار آنچه در سلامت الکترونیک، از آغاز سال ۹۸ اجرا و پیاده شد را می‌بینیم، گفت: با این نظام سلامت الکترونیک است که کارغربالگری صورت می‌گیرد با مردم در تماس هستند و به مردم اطلاع می‌دهند و از شرایط آنها مطلع هستند.

وی یادآور شد: تعداد آمبولانس در این دولت، ۲ برابر شده و این امر امروز دست ما را باز گذاشته است؛ اگر کسی بدحال می‌شود با آمبولانس به بیمارستان رسانده می‌شود، البته شرایط عید هم مقداری به ما کمک کرد. معمولاً در ایام عید تخت‌های بیمارستانی مقداری خالی می‌شود، هم پزشک‌هایی در ایام عید نیستند و معمولاً هم بیمارها هر کاری می‌خواهند انجام دهند برای شب عید نمی‌گذارند و در ماه بهمن و اسفند انجام می‌دهند.

روحانی درباره پروتکل‌ها و محدودیت‌ها بعد از ۲۰ فروردین گفت: محدودیت‌های سختگیرانه که تا ۱۵ فروردین اعلام شده بود تا ۲۰ فروردین ماه تمدید شد اگرچه هنوز آمارها و گزارش‌های تحلیلی به ستاد نرسیده است و قرار است تا وزارت بهداشت این گزارش را ارسال کند اما ستاد این شرایط سخت‌گیرانه را تا ۲۰ فروردین ۹۹ تمدید کرد.

رئیس‌جمهوری افزود: قرار شد وزارت بهداشت و کشور نهایتا تا فردا گزارش‌ها و پیشنهادها را آماده و اعلام کنند و ما در جلسات بعدی در این زمینه تصمیم می‌گیریم. البته به طور طبیعی ما صبح یکشنبه جلسه داریم ولی اگر زودترهم آماده شد ستاد فوری جلسه تشکیل می‌دهد و تصمیم گیری می‌کند زیرا برای مردم و اطلاع رسانی در صداو سیما، آموزش و پرورش وآموزش عالی و والدین و خانواده‌ها مهم است که چه زمانی و چگونه سر کار خود حاضر شوند. تلاش می‌کنیم تا اوایل هفته آینده در این زمینه تصمیم گیری و تصمیم را اعلام کنیم.

روحانی در ادامه به وضعیت استانها اشاره کرد و گفت: براساس گزارش‌های وزارت کشور، استانداران و وزارت بهداشت، امروز شرایط استان‌های کشوریکسان نیست، شرایط در برخی از استان‌ها نسبتا خوب و در برخی دیگر شرایط خوب نیست و مشکلاتی دارند.

رئیس‌جمهوری افزود: بر اساس گزارش وزارت بهداشت، در ۲۳ استان وضعیت خوب و شرایط قابل قبول است. عده‌ای مبتلا و عده‌ای بستری شده‌اند و این تعداد آمار پایینی است، باید دو تصمیم متفاوت برای استان‌ها بگیریم؛ برای استان‌هایی که شرایط بهتری دارند فعالیت‌های کاری و اقتصادی زودتر آغاز شود و چند استان باقی مانده که شرایط متفاوتی دارند با تاخیر چند روزه فعالیت خود را آغاز کنند و یا اینکه تصمیم بگیریم فعالیت در تمام کشور و استان‌ها همزمان و یکسان آغاز شود و یکجا اعلام می‌شود که قرار شد در یکی دو روز آینده در این زمینه تصمیم بگیریم.

روحانی در ادامه با تقدیر از همه اساتید دانشگاه و پزشکان پیشکسوت گفت: همه استادان قدیمی و بزرگ دانشگاه‌ها در سراسر کشور به صورت خودجوش به بیمارستان‌ها رفته‌اند و کنار پزشکان و پرستاران حاضر شده‌اند و به آنها روحیه داده‌اند، که بسیار ارزشمند و قابل تقدیر است و نشان می‌دهد که مردم ما در سایه فرهنگ بلند اسلامی و ایرانی و انقلابی دارند به درجه‌ای از رشد رسیده‌اند که در این شرایط همه در کنار هم هستند و فعالیت می‌کنند.

تاکید بر حفظ امنیت شغلی کارگران

رئیس‌جمهوری دستور داد ۷۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات، صرفاً به بنگاهها و کسب وکارهایی اختصاص یابد که اطمینان حاصل شده باشد کارگران خود را از ابتدای اجرای برنامه‌های کنترلی مقابله با کرونا اخراج نکرده و پس از دریافت تسهیلات نیز عذر آنان را نخواهند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر حسن روحانی روز جمعه همچنین با تأکید بر ضرورت تکریم بیش از پیش جانبازان و سالمندان، رعایت حال معلولان و سالمندان را از اهم واجبات برشمرد و دستور داد؛ با ارزیابی و بازرسی‌های دقیق، اطمینان حاصل شود که تمامی پروتکل‌های بهداشتی در مراکز نگهداری معلولان و همچنین آسایشگاه‌های مراکز بهزیستی ویژه نگهداری سالمندان با دقت و ضریب بالا رعایت می‌شود.

رئیس‌جمهوری همچنین در تماس با «محمد اسلامی» وزیر راه و شهرسازی دستور داد؛ با توجه به کاهش قابل توجه تردد و جابه‌جایی ها، در فرصت باقی مانده نسبت به وضع پایانه‌های مسافربری و فرودگاه‌ها، ارزیابی‌های دقیقی انجام داده و پیشنهادات خود را برای بهبود روند کار، به جلسه آتی ستاد ملی مبارزه با کرونا ارائه کند. جلسه بعدی ستاد ملی مبارزه با کرونا قرار است روز یکشنبه به ریاست رئیس‌جمهوری برگزار شود.

تا کشف دارو باید فاصله‌گذاری اجتماعی ادامه یابد

وزیر کشور گفت: باز فعالیت حوزه‌های مختلف به معنای رفع ویروس کرونا، کنترل و مدیریت قطعی آن نیست و در صورت عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی دوباره شیوع پیدا می‌کند براین اساس تا کشف دارو باید فاصله‌گذاری اجتماعی و فیزیکی ادامه یابد.

عبدالرضا رحمانی فضلی وزیر کشور روز پنجشنبه پس از نشست کمیته اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا افزود: ممکن است این بیماری به خاطر عدم رعایت یا بی‌مبالاتی که احتمالا صورت گیرد، ادامه یابد بنابراین تا کشف داروها، واکسن‌های موثر و اقدامات بالای بهداشتی باید شیوع این ویروس را کنترل کنیم که راه‌حل آن نیز فاصله‌گذاری اجتماعی و فیزیکی است که در حوزه فاصله‌گذاری اجتماعی کار خوبی انجام شد و باید ادامه دهیم.

وی اضافه کرد: فاصله‌اندازی‌های فیزیکی را نیز باید دقیقا رعایت کنیم تا جایی که اطمینان صد در صد در این خصوص حاصل شود چرا که همکاران ما در وزارت بهداشت همچنان اصرار بر این دارند که همه ملاحظاتی که از طرف مردم رعایت شده باید رعایت شود. البته در این شرایط تسلط همکاران در وزارت بهداشت، پزشکان و پرستاران به سرعت و به خوبی بالا رفته و تجربه آنها زیاد شده و نحوه آشنایی با این ویروس ناشناخته بهتر شده است در کنار آن هم آگاهی‌های عمومی نیز افزایش یافته که امیدواریم با رعایت پروتکلهای بهداشتی از این مرحله عبور کنیم.

رحمانی فضلی با اشاره به اینکه نشست کمیته اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا با حضور وزیر آموزش و پرورش، معاونان وزارتخانه‌ها و سایر دستگاه‌های عضو تشکیل شد، افزود: ماموریت ما این بود که شرایط باز فعالیت حوزه‌ها را بررسی کنیم.

وی ادامه داد: یکی از حوزه‌ها حوزه آموزش و پرورش و آموزش عالی بود که از هر دو حوزه وزیران توضیحاتی دادند و شرایط را ترسیم کردند و نظرات و پروتکل‌هایی که باید اجرا شود را مطرح کردند که امیدواریم با لحاظ این شرایط و پروتکل‌ها و نظرات وزارتخانه‌ها، در ستاد ملی تصمیم برای شروع در هر تاریخی که مقتضی بود، گرفته شود اما در عین حال وزارتخانه‌ها آمادگی لازم را برای کار داشته باشند.

عکس روز

جای خالی مهمانان نوروزی شیراز

عکس: مهر

روی خط سیاست

هشدار قانون‌گذاران به ترامپ

سناتورهای ارشد حزب دموکرات آمریکا در نامه‌ای به رئیس‌جمهور این کشور درباره هر گونه اقدام نظامی علیه ایران هشدار دادند.

به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه اینترنتی شبکه سی.بی.اس، گروه ۸ نفره‌ای از سناتورهای دموکرات آمریکایی که توضیحات رده بالایی را درباره اطلاعات نظامی دریافت می‌کنند، در تاریخ ۲۷ مارس سال جاری در نامه‌ای از دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا خواستند پیش از دستور حمله به ایران یا هر گونه اقدام دیگری که ممکن است منجر به جنگ شود، با کنگره مشورت کند. این قانون‌گذاران اخبار رسانه‌ها را در نظر داشتند که نشان می‌داد دولت آمریکا برای اقدامی نظامی آماده می‌شود. این نامه که به مشاهده شبکه سی.بی.اس نیز رسیده است، هشدار می‌دهد که برای دولت آمریکا الزامی قانونی وجود دارد تا ریاست کنگره را از گسترش بالقوه تنش نظامی مطلع کند. نامه این گروه از سناتورهای آمریکایی توسط نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا، چاک شومر رئیس اقلیت سنا، آدام شیف مسئول کمیته اطلاعاتی و مارک وارنر معاون این کمیته امضا شده است. این قانون‌گذاران آمریکایی همچنین با اشاره به اقدام دولت این کشور در به شهادت رساندن سردار قاسم سلیمانی طی یک حمله پهپادی در عراق، اظهار کردند که این دولت تا به امروز تا حد زیادی در عمل به این تعهدات قانونی موفق نبوده است.

بر اساس این گزارش، رئیس جمهور آمریکا در پی حملاتی که در چند وقت اخیر علیه نظامیان آمریکایی در عراق انجام گرفته است با مطرح کردن ادعاهایی این حملات را به «حلقه‌های نیابتی» ایران نسبت داده و در این باره هشدارهایی به ایران داد.

ویژه از خبر

صرفه‌جویی جدی در مصرف آب شرب

وزیر نیرو گفت: از مردم می‌خواهیم نکات بهداشتی را به گونه‌ای رعایت کنند که آب شرب کمتری مصرف شود تا بدون مشکل بتوانیم این روزها را پشت سر گذاشته و به استقبال تابستان برویم.

رضا اردکانیان در حاشیه جلسه هیات دولت گفت: اگر از خود طبیعت سوال شود که کدام روز طبیعت (۱۳ فروردین‌ماه) بیش از همه به آن خوش گذشته است، می‌گوید همین امروز، که مردم قبول کردند در منازل‌شان باشند و آرامشی به طبیعت حاکم شده است. امیدواریم هر چه زودتر شرایط به روال عادی برگردد.

وی با اشاره به اینکه وضعیت آب همیشه مهم است، گفت: همکاران ما هم در بخش آب و هم در حوزه برق، در کنار بهداشت و درمان کشور جزو خاموش کمپین مقابله با این بیماری هستند.

وزیر نیرو افزود: حدود ۲۰ هزار پرسنل در صنعت برق و بیش از ۵ هزار نفر شبانه روز در نیروگاه‌ها و پست‌ها، تصفیه خانه‌ها و ایستگاه‌های پمپاژ مشغول هستند و هیچ مشکلی در این زمینه نداریم.

اردکانیان ادامه داد: عوارض سیلاب‌های اخیر هم تا حدود زیادی مرتفع شده است و از حیث قطع آب و برق روستا موارد محدودی است که در حال حل و فصل است.

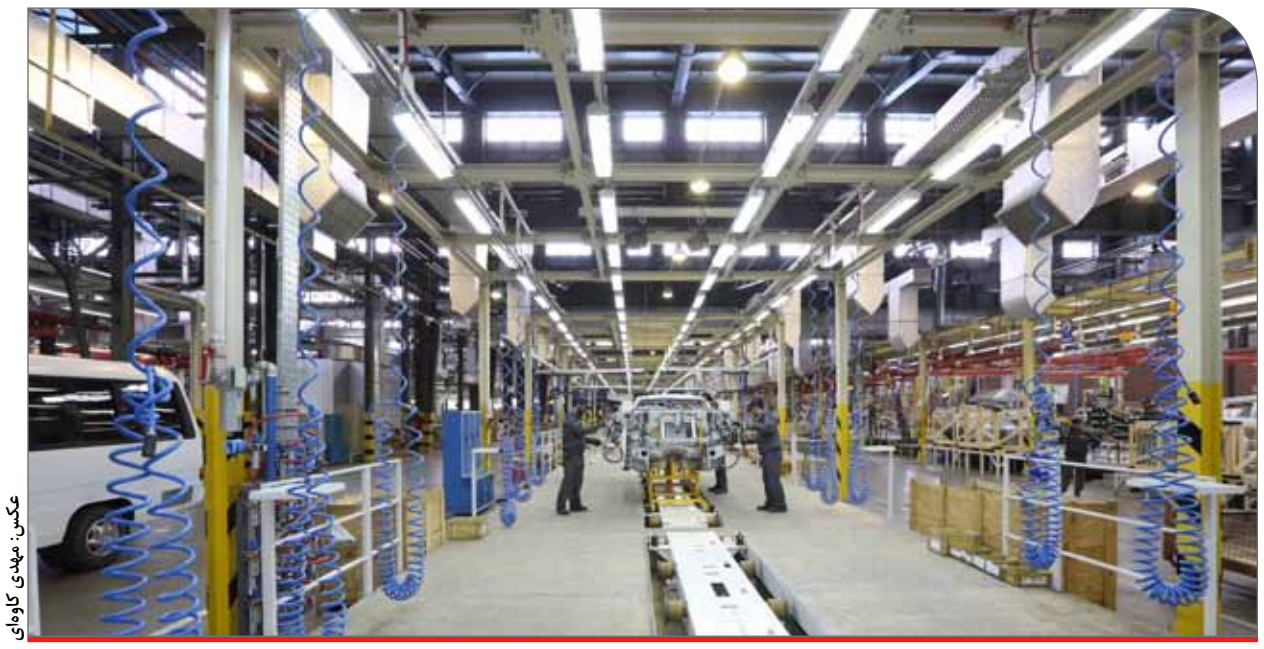
وی با بیان این که مصرف آب افزایش یافته است، گفت: وقتی می‌گوییم چالشی در مصرف آب داریم لزوما به حجم موجود آب در مخازن و سدها برنمی‌گردد، به ظرفیت تصفیه خانه‌ها نگاه می‌کنیم، آنها باید کشش تامین آب را داشته باشند. وزیر نیرو ادامه داد: درحال‌حاضر آب را بیشتر برای بخش بهداشت مصرف می‌کنیم، اما این همان آب شرب است. در برخی مناطق بیش از ۴۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داریم. به طور متوسط در سطح کشور و در مدتی مشابه، افزایش مصرف حدود ۱۲ درصد است. اردکانیان با بیان این که در تعدادی از استان‌ها به‌تدریج وارد فصل گرم می‌شویم و طبیعتا مصرف برق افزایش پیدا می‌کند، گفت: از مردم می‌خواهیم شیوه رعایت نکات بهداشتی را به گونه‌ای انجام دهند که آب شرب کمتری مصرف شود تا بدون مشکل بتوانیم این ایام را پشت سر بگذاریم و به استقبال تابستان برویم. وی به بارش‌ها اشاره کرد و افزود: در مجموع بارش‌هایی که داشتیم، هرچند نسبت به پارسال ۱۱ درصد کمتر است اما سال گذشته سال استثنایی بود. ولی نسبت به متوسط ۵۰ ساله کشور حدود ۲۳ درصد بارش‌ها افزایش داشته است البته این به این معنا است که مخازن ما در وضعیت خوبی هستند. وزیر نیرو یادآور شد: فقط در استان خوزستان برای آماده شدن مهار سیلاب‌های احتمالی پیش رو حدود ۵.۵ میلیارد متر مکعب حجم خالی در مخازن داریم.

اردکانیان در ادامه به برنامه‌های این وزارتخانه در سال ۹۹ اشاره کرد و گفت: ما برای سال ۹۹ در ۲ سرفصل کارهای‌مان را برنامه‌ریزی کردیم که یکی ساخت‌وسازها است که مانند سال گذشته که ۲۲۷ طرح بزرگ را ظرف ۶ ماه افتتاح کردیم حدود ۴۰ طرح بزرگ آب و برق فقط برای فصل بهار آماده کردیم که با سرمایه‌گذاری ۶ هزار میلیارد تومان افتتاح شود. وی افزود: سرفصل دیگر کارمان در سازوکارها است که با کمک اصلاحاتی که در سازوکارها می‌کنیم، سعی داریم موضوع جهش تولید را در تسریع انجام کارها و سیستم‌های مدیریتی انجام بدهیم.

وزیر نیرو ادامه داد: یکی از این موارد، یکپارچه کردن شرکت‌های آب و فاضلاب در شهرها و روستاها بود که انجام شد و از اول امسال در همه استان‌ها شرکت‌های یکپارچه آب و فاضلاب استانی داریم که هم شهرها و هم روستاها را در برمی‌گیرد.

اردکانیان گفت: دیگری نیز اصلاحی بود که امروز در هیات وزیران به تصویب رسید و ما در ستاد آب کشور برای نزدیک‌تر کردن کانون‌های سیاستگذاری و تنظیم و نظارت و همچنین تمرکز بر مدیریت در مقیاس حوزه‌های آبریز، معاونت آب و آبفای وزارت نیرو و همچنین مدیریتی شرکت مدیریت آب را یکی کردیم البته ساختاری بود که قبلا هم وجود داشت. در انجام این کار به طور قطع از موازی کاری‌ها پرهیز خواهد شد و از سیستم متمرکزتری استفاده می‌شود که نتیجه آن را در آینده خواهیم دید.

ویروسی شدن صنعت خودرو

عکس: مهدی کاوه‌ای

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

ویروس کرونا تاثیرش را بر بازار گذاشت. پیش‌تر نیز رکود در بازار خودرو وجود داشت اما پس از این مسئله رکود سنگین‌تر شد. افرادی که به‌دنبال خرید خودرو نو و تبدیل وسیله نقلیه خود به‌احسن بودند، به‌دلیل خطر اپیدمی شدن ویروس کرونا مراجعه‌ای به اماکن عمومی به‌ویژه بازار ندارند

ویروس کرونا صنایع جهان را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داده که برخی آن را بازی سیاسی‌اقتصادی کشورها می‌دانند. به‌هر روی چه این بازی سیاسی‌اقتصادی باشد و چه یک اتفاق غیرعمدی، کشورهای زیادی را درگیر کرده است. از زمان شیوع ویروس کرونا در چین، قطعه‌سازی کشور تحت‌تاثیر قرار گرفت و لغو پروازها، واردات مواد اولیه و قطعات منفصله مورد نیاز این واحدها را دچار چالش کرد. حال با ورود این ویروس به کشور، واحدهای قطعه‌سازی چه سرنوشتی پیدا کرده‌اند و بازار فروش قطعات و خودرو چه وضعیتی دارد؟

پایش در استان‌ها

محمود نجفی‌سهی از اعضای انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور به صمت گفت: انجمن، استان‌های فعال صنعت قطعه را رصد کرده است اینکه در کدام استان‌ها مشکل ویروس کرونا را داریم و آیا واحد صنعتی درگیر آن شده است؟

وی افزود: ارزیابی‌ها در حال انجام است. بعضی استان‌ها مشکلی در این زمینه نداشتند و در برخی استان‌ها هم با وجود شیوه ویروس کرونا، واحدهای صنعتی درگیر نشده‌اند. البته در برخی استان‌ها در بین کارگران فعال این صنعت چند مورد دیده شده است.

نجفی‌سهی اظهارکرد: اگر در جمع‌بندی نهایی مشخص شود شرایط واحدهای قطعه‌سازی نگران‌کننده است، برنامه‌هایی در راستای مذاکره با نهادهای ذی‌ربط انجام خواهد شد تا در این‌باره تصمیم‌گیری شود واحدهای تولیدی به فعالیت خود ادامه دهند یا تا اطلاع بعدی برای حفظ سلامت افراد و جامعه تعطیل شوند.

تامین‌کنندگان اصلی قطعات

در ادامه آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور با اشاره به آمار به‌دست آمده از این رصد، به صمت گفت: شیوع بیماری کرونا روی صنعت خودرو کشور تاثیر مستقیم و غیرمستقیم داشته است. تاثیر غیرمستقیم این بیماری با شیوع آن در چین بود. با توجه به اینکه پس از تحریم بیشتر تامین مواد اولیه و قطعات از این کشور بود با تعطیلی واحدهای قطعه‌سازی چینی، صنعتگران داخلی با کمبود مواد اولیه روبه‌رو شدند؛ درواقع انبار قطعه‌سازان و خودروسازان خالی ماند و روند تامین دچار وقفه شد.

او افزود: در روند تولید وقفه‌ای نبود و خلأ فقط مربوط به تامین و موجودی انبارها می‌شد، به‌ویژه اینکه به همت قطعه‌سازان تیراژ تولید خودرو هم افزایش یافته بود. از سوی دیگر، به‌دلیل تاخیر در پرداخت تسهیلات ۵هزار میلیارد تومانی و سایر معوقه‌های خودروسازان، قطعه‌ساز به‌موقع نتوانست از کشورهای جایگزین، مواد اولیه مورد نیاز خود را تامین کند.

این فعال صنعت قطعه در ادامه به تاثیر ورود ویروس کرونا بر وضعیت کشور اشاره کرد و افزود: جدا از تاثیر روانی این مسئله در واحدهای تولیدی، استان قم درگیر ویروس کرونا شد و چند مورد مثبت از آزمایش کرونا در میان واحدهای قطعه‌سازی این استان داشتیم. در سایر استان‌ها و به‌ویژه در استان‌های البرز، خراسان و بخشی از مازندران هم به نوعی درگیر این موضوع شدند. برای جلوگیری از شیوع کرونا، یک سلسله تدابیری اندیشیده شده است و کارخانه‌ها هم موارد مربوط به ایمنی و بهداشت خود را تشدید کرده‌اند. به‌هرحال کارگران در فاصله نزدیک و پرتماسی در حال فعالیت هستند و کارخانه‌ها به‌راحتی می‌تواند محلی برای اپیدمی شدن کرونا باشد.

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور در پاسخ به این پرسش که چند درصد قطعات از استان قم تامین می‌شد، گفت: درصد بسیار پایینی است اما تامین قطعات از البرز، تهران و خراسان زیاد بوده و اگر این استان‌ها درگیر شوند، به‌احتمال زیاد تولید خودرو متوقف می‌شود، زیرا حجم زیادی از قطعات خودروسازی از این ۳ استان در حال تامین است. به جای تامین از سوی قطعه‌سازان قمی می‌توان از سورس‌های جایگزین تا رفع مسئله کمک گرفت اما برای ۳ استان یادشده قابل جبران نیست.

محبی‌نژاد گفت: یک سلسله بخشنامه‌هایی ابلاغ شده و در حال اجراست و خودروسازان هم بسته آموزشی برای اطلاع‌رسانی آماده کرده‌اند، اما مهم‌ترین مسئله مواد ضدعفونی‌کننده است که برای صیانت از تولید باید به اندازه کافی تامین شود.

بازار راکد خودرو

پیش‌تر برخی فعالان بازار عنوان کردند پیش از اسفند معاملات زیادی در بازار خودرو انجام می‌شد. آنها عنوان می‌کردند هر زمان نرخ خودرو افزایش می‌یابد، مردم برای سرمایه‌گذاری بیشتر تمایل به خرید دارند اما پس از اسفند با افزایش غیرمعقول نرخ خودرو بازار راکد شد. از سوی دیگر، اعضای اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو از ماه‌ها پیش از رکود خریدوفروش خودرو در این بازار می‌گفتند. در ادامه صمت گفت‌وگویی با سعید موتمنی، رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو داشت. موتمنی درباره وضعیت بازار خودرو پس از کرونا، گفت: ویروس تاثیرش را بر بازار گذاشت. پیش‌تر رکود در بازار خودرو وجود داشت پس از این مسئله رکود سنگین‌تر شد. افرادی که به‌دنبال خرید خودرو نو و تبدیل وسیله نقلیه خود به‌احسن بودند، به‌دلیل خطر اپیدمی شدن ویروس کرونا مراجعه‌ای به اماکن عمومی و به‌ویژه بازار ندارند. او افزود: در این شرایط نمایشگاه‌ها به‌حالت نیمه‌تعطیل درآمده‌اند. ممکن است در فضای مجازی و در کانال‌های تلگرامی افرادی که خودرو در اختیار دارند برای سود، بخواهند بازارگرمی کنند اما مشتری وجود ندارد.

موتمنی در پاسخ به این پرسش که چقدر از نمایشگاه‌داران خودرو به‌دلیل خطر ویروس کرونا تعطیل شده‌اند، گفت: هنگامی که نمایشگاه‌دار مشتری نداشته باشد به‌حالت نیمه‌تعطیل درمی‌آید؛ ازاین‌رو ساعت کاری آنها کاهش یافته است.

بازار لوازم یدکی و کرونا

مهدی ستوده یکی از فعالان بازار لوازم یدکی خودرو درباره وضعیت این بازار به صمت گفت: بیش از تاثیر کرونا افزایش نرخ دلار سبب کسادی بازار شده است. با افزایش نرخ ارز بازار لوازم یدکی خوابید.

او افزود: مشتری وجود دارد اما به‌دلیل گرانی و کمیابی قطعات خریدوفروشی انجام نمی‌شود. نرخ دلار که بالا رفت نرخ مواد اولیه هم افزایش یافت در نتیجه نرخ محصولات نهایی روندی صعودی گرفت. در این فضای نابسامان فروشندگان هم رغبتی به فروش ندارند زیرا باید همان قلم محصول را با نرخ خیلی بالاتری دوباره خریداری و در فروشگاه‌شان جایگزین کنند.

ستوده ادامه داد: آهن گران شد و توزیع‌کنندگان و فروشندگان ترجیح می‌دهند فروش را برای سال آینده بگذارند. در نتیجه معامله‌ای نمی‌کنند؛ بنابراین کسادی بازار لوازم یدکی ارتباطی به کرونا ندارد.

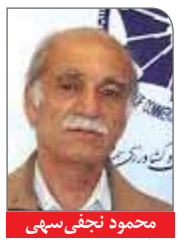
تاثیر ارز بیش از ویروس

در ادامه مهدی نامدار از بنکداران این بازار به صمت گفت: خرید نکردن مردم بیشتر در بازارهای دیگر بوده اما در بازار لوازم یدکی این‌گونه نیست زیرا پیش‌تر به‌دلیل تلاطم بالا در این بازار معاملات دچار افت شده بود و دلیل آن هم نرخ ارز است.

وی افزود: محصولی خریدوفروش نمی‌شود زیرا بین ۲۰ تا ۳۰درصد نرخ محصولات افزایش یافته و درواقع می‌توان گفت از ۱۰ روز قبل تا امروز شاهد افزایش ۱۵ تا ۳۰درصدی نرخ‌ها در این بازار بودیم.

او ادامه داد: باوجود افزایش قیمت‌ها در بخش عمده فروشی مشتری وجود دارد و خرده‌فروشان برای تامین فروشگاه‌های خود اقدام به خرید می‌کنند. وقتی بازار دچار تلاطم می‌شود فروشندگان خرد به‌دنبال محصولات کمیاب در بازار هستند. هنگامی‌که مردم فکر می‌کنند کالایی نیست صف می‌ایستند تا آن کالا را تهیه کنند.

نامدار در پایان گفت: اگر افراد تقاضای بیش از معمول داشته باشند بنکدار ندارد زیرا تهیه و جایگزین آن برای او هم از سوی تولیدکنندگان سخت شده است چراکه قیمت مواد اولیه مورد نیاز دوباره روند صعودی دارند.

محمود نجفی‌سهی

آرش محبی‌نژاد

سعید موتمنی

مهدی ستوده

مهدی نامدار

یادداشت

کرونا، مهمان ناخوانده جهانی

فاطمه امیراحمدی
روزنامه‌نگار

خیابان‌ها و اماکن عمومی خلوت است. حمل‌ونقل عمومی که در پیک شلوغی صبح و عصر جای سوزن انداختن نبود، همچون روزهای تعطیل کم مسافر شده است. افراد کمی برای خرید در فروشگاه‌ها تردد دارند، با دستکش هستند و پس از خروج هم دستکش‌ها را درمی‌آورند. به این ترتیب انتهای سال ۹۸ و ابتدای سال ۹۹ با کرونا همراه شد. کاهش تردد مردم نشان از هوشمندی آنها برای اپیدمی نشدن ویروس کرونا دارد، اما به‌هرحال این وضعیت منجربه از بین رفتن بازار شب عید تولیدکنندگان شده است. براساس عادت، استفاده از ماسک و دستکش برای خانم‌ها عجیب نیست، اما تردد مردان با دستکش که زمانی رعایت این اندازه از بهداشت را وسواس زنانه تلقی می‌کردند، عجیب است. یکی از موارد عجیب‌تر افرادی هستند که همراه جوراب، مشما هم به‌پا دارند. در پیاده‌رو وقتی آقایی خم شد تا مشمای داخل کفش خود را مرتب کند به این اندیشیدم که آیا کرونا از طریق پا هم منتقل می‌شود. آیا مرطوب شدن پا و جوراب به‌دلیل مشما و عرق بیش از حد معمول، خود محلی برای جمع شدن باکتری‌ها و خطرناک نیست؟

این روزها مترو بوی سیر می‌دهد. افراد با فاصله در واگن‌ها می‌ایستند. کمتر حرف می‌زنند. برخی هم به‌نوعی اجازه مهربانی در روزهای کرونایی نمی‌دهند و روی صندلی‌ها با فاصله می‌نشینند. از حواشی کرونا در بخش تولید هم بگویم؛ «تولیدکننده فعالیتش را با امید در ابتدای سال شروع می‌کند که بخشی علاقه و بخشی هم سود و منفعت است. در یکی دو سال گذشته، نرخ دلار از ۳ به ۱۳هزار تومان رسید و صنعتگر با آن کنار آمد؛ تولید کرد و با هر مشقتی بود چراغ واحد خود را روشن نگه داشت اما حجم مشکلات به‌جایی رسیده که دیگر همه مانده‌اند. صنعتگر یک سال با تمام چالش‌ها کنار می‌آید، نوسان نرخ دلار، مشقت‌های ترخیص کالا از گمرک، گرانی مواد اولیه و... که نفس تولید را تنگ کرده است، ۱۰ ماه تولید می‌کند تا ۲ ماه پایان سال بهره آن را ببرد اما اتفاقی پیش‌بینی نشده همه چیز را بهم می‌ریزد.» این سخنان یک صنعتگر حوزه پوشاک است. «محصولات تولید شده به‌دلیل شیوع کرونا فروش نرفت. به‌عنوان‌نمونه فروش روزانه حدود ۲۰ جفت کفش به یک تا ۳ جفت(حدود ۲درصد) کاهش یافته است. براساس روال هر سال، روند تولید در پایان سال با تیراژ بالا بوده و تولیدکننده سفارش دو برابری دارد؛ با افت فروش، محصولات در انبارها دپو شدند و برای ۶ ماه آینده بازار تامین است چراکه ماه رمضان را در پیش داریم و در ادامه محرم و صفر که به‌طورقطع فروش را تحت‌شعاع قرار می‌دهند.» این هم پیش‌بینی دست‌کم ۶ ماه نخست سال جدید. پیامک می‌آید که فلان برند نساجی تخفیف ۸۰درصدی گذاشته است. این یعنی تولید بازارش را گم کرده و برای نجات به‌هر دری می‌زند. فروشگاه‌های دیگر مانند کفش، در روزهای پایانی سال ۹۸ تخفیف ۲۰ تا ۳۰ درصدی گذاشته بودند. فروش ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون تومانی فروشگاه‌ها در ۲ ماه پایانی سال براساس گفته یکی از فعالان صنعت و بازار شاید به‌زور به ۷۰میلیون تومان برسد. ویروس کرونا حتی واحدهای تولیدی را هم تحت‌شعاع قرار داده و باوجود ضدعفونی روزانه، رعایت بهداشت و نکات ایمنی باز هم کارگران می‌ترسیدند در محل کار حاضر شوند. احتکار این روزها، رو سیاهی را برای سوداگران این بازار به ثبت رساند دلالانی که برای پول با جان مردم بازی می‌کنند. از سوداگر هوشمندی بگوییم که تولیدکننده‌ای به ماجرای او اشاره کرد. در مهمانی خصوصی تعدادی از تولیدکنندگان و بازاریان دور هم جمع می‌شوند. یکی از فعالان بازار که فرد متمولی هم هست در این مهمانی یک میلیون ماسک معامله می‌کند. او از تولیدکننده‌ای این تعداد ماسک را ۸.۵میلیون تومان می‌خرد به‌عبارتی هر ماسک ۸۵۰۰ تومان. تولیدکننده راوی می‌گوید من و یکی از دوستان تعجب کردیم چرا یک جا برای خرید ماسک ۸.۵میلیون تومان پرداخت کرده است. او می‌گفت درست ۴۰ روز بعد این فرد همان ماسک‌ها را به نرخ ۱۶هزار تومان فروخت. یعنی در مدت ۴۰ روز ۲ برابر پولش برگشت شد.

در راستای مقابله با شیوع ویروس کرونا

حمایت از اصناف کرونازده

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت، از آغاز مرحله دوم فروش‌های اینترنتی از فردا(۱۶فروردین ۹۹) خبر داد و گفت: حمایت جدی از واحدهای صنفی که در شب عید نتوانستند فروش خوبی داشته باشند، در این قالب انجام می‌شود.

به گزارش شاتا، حسین مدرس‌خیابانی از آغاز دور جدید فروش‌های اینترنتی از فردا(شنبه ۱۶ فروردین ۹۹) خبر داد و گفت: در پی اجرای مرحله اول فروش‌های اینترنتی که از ۲۳ تا ۲۹ اسفند برگزار شد، قرار است که دور جدید این فروش‌ها با مشارکت گسترده اصناف و واحدهای فروشگاهی، از فردا دوباره آغاز به کار کند.

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: در این فروش‌ها، سه هدف اصلی دنبال می‌شد که از جمله آن، تلاش برای تشویق مردم به خانه ماندن به منظور مهار و کنترل ویروس کرونا، تقاضای معطل مانده از کسب‌وکارهایی که به دلیل وضعیت کنونی امکان فعالیت نداشته یا مشتری چندانی نداشتند و در عین حال، برای فروش‌های پایان سال برنامه‌ریزی کرده بودند و در نهایت، تامین نیازها و کالاهای مورد نیاز مردم در شرایطی بود که از آنها تقاضا می‌شود از خانه خارج نشوند.

وی خاطرنشان کرد: به هر حال وقتی که به مردم گفته می‌شود که از خانه خارج نشوند، باید نیاز آنها را تامین کرد؛ بنابراین بهترین راه‌حل فروش اینترنتی است که البته اجرای آن از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، با اهداف بلندمدت دنبال می‌شود؛ بنابراین اگر فرهنگ فروش‌های اینترنتی در میان مردم جا بیفتد تا به جای حضور در بازارها، به صورت غیرحضوری و اینترنتی خرید کنند، آنگاه می‌توان این بخش از اقتصاد را نیز توسعه داد و علاوه‌بر کمک به اقتصاد ملی، مزایای دیگری هم در پی دارد.

مدرس‌خیابانی با برشمردن شاخصه‌های برگزاری مرحله اول فروش‌های اینترنتی گفت: در مرحله اول فروش‌های اینترنتی که دو شاخصه داشت، بیش از ۳۰۰ فروشگاه مشارکت کرده و در عین حال، ۶ هزار واحد صنفی که تا به حال فروش اینترنتی نداشتند نیز به این جمع پیوستند؛ این در حالی است که فروش‌های اینترنتی این فروشگاه‌ها در اسفند ۹۸ نسبت به اسفند ۹۷، معادل ۲۳۶درصد رشد داشته و در عین حال، در مدت یک هفته نیز انواع فروشگاه‌های مشارکت‌کننده بین ۱۰۰ تا ۲۰۰درصد رشد فروش را تجربه کرده‌اند.

این مقام مسئول در وزارت صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: مرحله دوم طرح فروش اینترنتی از روز شنبه ۱۶ تا ۳۱ فروردین ۹۹ آغاز می‌شود که این مرحله، چند تفاوت با مرحله اول دارد؛ به این معنا که وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و ارتباطات که تا پیش از این، هر یک به صورت جداگانه، این اقدام را انجام می‌دادند، در مرحله دوم، در قالب یک همکاری و هم‌افزایی مشترک، فروش اینترنتی را به صورت مشترک و بر اساس مصوبه کارگروه اقتصادی ستاد ملی مقابله با کرونا به صورت همزمان انجام خواهند داد.

وی ادامه داد: کمیته سیاست‌گذاری برگزاری فروش اینترنتی با مسئولیت وزارت صنعت، معدن و تجارت و عضویت وزارت ارتباطات، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، بانک مرکزی و سازمان صداوسیما تشکیل شده و البته تفاوتی هم با مرحله قبل دارد و آن، اینکه کار اجرایی برون‌سپاری و به اتحادیه سراسری کسب‌وکارهای اینترنتی با این هدف سپرده شده که استفاده بهتر و بیشتر از توان و ظرفیت بخش خصوصی انجام شود؛ چراکه این اقدام می‌تواند فروشگاه‌های اینترنتی عضو این اتحادیه را نیز به صورت گسترده پای کار آورده و نگاه تخصصی‌تری را به جشنواره حاکم کند.

به گفته قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت، این جشنواره با نظارت اتاق اصناف ایران قرار می‌گیرد؛ چراکه هدف اصلی فروش اینترنتی، اتصال فروشگاه‌هایی است که تا به حال فروش اینترنتی نداشته‌اند؛ علاوه‌بر اینکه هدف آن است که سقف فروش اینترنتی اضافه شود و دیگر هدف این است که کسب‌وکارهای سنتی و محلی که قدرت عرضه نداشته‌اند، در طرح فروش‌های اینترنتی فضا فروش بیابند.

وی با برشمردن ویژگی‌های دور جدید فروش‌های اینترنتی خاطرنشان کرد: درست مثل مرحله اول، بسته حمایتی پشتیبان این جشنواره در نظر گرفته شده است؛ به نحوی که آدرس خرید از جشنواره فروش اینترنتی به سایت بازارگاه ایران تغییر یافته است و علاوه‌بر آن، به خاطر هم‌افزایی و اجرای مشترک با صداوسیما، نیز تبلیغات گسترده‌ای انجام می‌شود تا مردم از منزل خارج نشوند؛ ضمن اینکه همچون مرحله اول، اینترنت رایگان در اختیار خریداران از این فروشگاه‌ها به صورت اینترنتی است و تمامی این فروشگاه‌ها نیز دارای مجوز و نماد اعتماد الکترونیکی دارند.

مدرس‌خیابانی گفت: قابلیت پس دادن کالا یک هفته مطابق با قانون تجارت وجود دارد؛ ضمن اینکه دستگاه‌های ناظر مثل تعزیزات حکومتی، سازمان حمایت و دادستانی نیز به شکایات رسیدگی می‌کنند؛ ضمن اینکه خدمات ویژه‌ای نیز از سوی شرکت پست در مرحله دوم قرار دارد که با توان بیشتری حمل را به صورت ۲۴ ساعته انجام می‌دهند؛ همچنین همراه با بسته‌های ارسالی، بسته‌ای بهداشتی شامل ماسک و دستکش نیز همراه با پروتکل‌های بهداشتی برای مشتری ارسال خواهد شد.

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: پیش‌بینی می‌شود که بیش از ۳۰۰ فروشگاه جدید به صورت اینترنتی در این طرح مشارکت کنند؛ این در حالی است که در مرحله قبل نیز ۶ هزار واحد جدید اضافه شدند؛ اما به هر حال به صورت روزانه تعداد فروشگاه‌های تازه وارد به این طرح از سوی اتاق اصناف ایران، رصد می‌شود؛ این در حالی است که عیار سنجش موفقیت این طرح از سوی اتاق اصناف ایران، میزان فروشگاه‌های جدیدالوورد هستند که برای فروش اینترنتی ثبت نام می‌کنند.

مدرس‌خیابانی افزود: پوشاک، کیف و کفش، لوازم خانگی، لوازم ورزشی، ارزاق و مایحتاج روزانه مردم و آجیل و خشکبار در این فروش‌ها وجود دارند؛ ضمن اینکه ثبت‌نام فروشگاه‌ها برای مشارکت در این طرح رایگان است و آموزش لازم به حاضران داده خواهد شد.

کارشناسان وضعیت معدن در سال ۱۳۹۹ را پیش‌بینی می‌کنند

امید به عبور از شرایط سخت

تشویق سرمایه‌گذاری در اکتشاف

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

عباسعلی ایروانی: بااینکه وضعیت معدن در سال جاری را نمی‌توان به‌طور دقیق پیش‌بینی کرد اما می‌توان گفت که بخش معدن به نسبت سایر بخش‌ها وضعیت بهتری خواهد داشت و می‌تواند از شرایط سخت عبور کند و به رشد خود هرچند به‌صورت کند ادامه دهد

مشکلاتی که کشور در سال ۱۳۹۸ پشت سر گذاشته است آنقدر گسترده بود که توانست بر تمامی حوزه‌های اقتصادی تاثیرگذار باشد. ازجمله آنها می‌توان به سیل، شروع دوباره تحریم‌ها، افزایش نرخ دلار و تاثیر آن بر قیمت ماشین‌آلات و ابزارآلات معدنی، ایجاد موانع برای رشد تولید و در آخر ویروس کرونا اشاره کرد. **صمت** در این شماره با توجه به‌تمامی موانع و مشکلاتی که بخش معدن در سال گذشته با آن روبه‌رو شد با کارشناسان این حوزه درباره پیش‌بینی‌ها برای سال ۱۳۹۹ گفت‌وگو کرده است.

امید به آینده معدن

عباسعلی ایروانی، مدیرکل دفتر نظارت امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: وقایع غیرقابل‌پیش‌بینی که درحال‌حاضر در کشور در حال وقوع است باعث شده که پیش‌بینی فعالیت‌های اقتصادی ازجمله فعالیت‌های معدنی برای سال جاری با چالش روبه‌رو شود. او ادامه داد: آنچه می‌توان پیش‌بینی کرد امید به آینده و تلاش برای رفع مشکلات موجود است. مردم ما متاسفانه روزبه‌روز با مشکلات بزرگی مواجه می‌شوند، راه‌های مبارزه با آن را تجربه می‌کنند و این باعث می‌شود تاب‌آوری اقتصادی و اجتماعی آنها افزایش پیدا کند. مدیرکل دفتر نظارت امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به آسیب‌هایی که به اقتصاد و بخش معدن وارده شده است، تاکید کرد: تا به امروز آسیب در بخش‌های مختلف اقتصادی زیاد بوده است، ضعف توانایی در کنترل و جلوگیری از بروز بحران‌ها و ایجاد فضای مناسب برای محتکران و سوءاستفاده‌کنندگان از شرایط، آسیب‌های زیادی را به مردم وارد کرده است. در این روند تمام بخش‌های اقتصادی ازجمله معدن از آن بی‌نصیب نبوده و گریزی برایشان نیست. ایروانی با اشاره به شرایط سخت برای معدنکاران کشور ادامه داد: فعالیت‌ها در بخش معدن جزو کارهای سخت و پر ریسک هستند ولی فعالان معدنی کشور به خاطر موقعیت و ویژگی شغلی افرادی سخت‌کوش بوده و در شرایط دشوار، قدرت مقابله با بحران‌ها و رفع مشکلات را داشته‌اند. به‌این‌ترتیب اگر یک همبستگی، همدلی و حمایت ملی وجود داشته باشد می‌توانند مشکلات را شکست دهند. مدیرکل دفتر نظارت امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت بابیان اینکه وضعیت معدن در سال جاری را نمی‌توان به‌طور دقیق پیش‌بینی کرد، گفت: با همه اینها، بخش معدن به نسبت سایر بخش‌ها وضعیت بهتری خواهد داشت و می‌تواند از شرایط سخت عبور کند و به رشد خود هرچند به‌کندی ادامه دهد.

دسترسی آزاد به اطلاعات‌پایه در حوزه معدن

راضیه لک، رئیس و دانشیار پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور گفت: جایگاه ساختاری پژوهشکده علوم زمین در ارتباط دوسویه با دو وزارتخانه علوم تحقیقات و فناوری و وزارت صنعت، معدن و تجارت موقعیت ویژه‌ای را در ارتباط دانشگاه و جامعه فراهم کرده است.

رئیس و دانشیار پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور بابیان اینکه برای سال جاری محورهایی موردتوجه این پژوهشکده است، گفت: کمک به تولید ثروت جدید ملی (اشتغال، پیشرفت و توسعه منطقه‌ای) از طریق دسترسی آزاد به اطلاعات تولیدشده در کل کشور در حوزه زمین‌شناسی و معدن، تولید اطلاعات‌پایه موردنیاز و کاربردی، کشف ذخایر جدید و توسعه معادن و تشویق سرمایه گذاری در امر اکتشاف و خدمات پشتیبان ازجمله موارد موردتوجه سازمان زمین‌شناسی در سال جاری است. لک در ادامه به محور دیگر فعالیت پژوهشکده شامل جلوگیری از هدر رفت سرمایه با شناسایی دقیق علمی مخاطرات زمین‌شناختی اشاره‌کرد و گفت: شناخت تمامی ظرفیت‌های علوم زمین در رابطه با آمایش سرزمین و ارائه راهکار کاهش ریسک بالای طبیعی و همچنین توجه به تغییرات اقلیمی و پررنگ کردن نقش مطالعات مرتبط با علوم زمین در کاهش اثرات مربوط به تغییر اقلیم بر اکوسیستم‌های مختلف ازجمله موارد دیگر موردتوجه برای سال جاری سازمان زمین‌شناسی است. او به برنامه پیشنهادی پژوهشکده علوم زمین در حوزه اکتشاف مواد معدنی اشاره کرد و گفت: تولید اطلاعات‌پایه و تهیه بستر مناسب جهت اکتشاف سیستماتیک از طریق تهیه نقشه‌های کاربردی و تعیین مدل‌های کانی‌سازی بر اساس تیپ‌های مختلف کانیزایی، توسعه عمق اکتشاف جهت شناسایی کانسارهای پنهان با تکیه‌بر روش‌های ژئوفیزیک هوایی و شناسایی تیپ ماده معدنی، باز پردازش و تفسیر داده‌های ژئوفیزیک هوایی تولیدشده در کشور و تلفیق با سایر لایه‌های اطلاعاتی به‌منظور هر چه کاربردی‌تر کردن داده‌ها در راستای اکتشاف معادن، نفت و آب زیرزمینی، واگذاری گواهینامه‌ها و پروانه‌های اکتشاف از بخش دولتی به بخش خصوصی در صورت داشتن متقاضی و از طریق مزایده ازجمله مواردی است که در حوزه اکتشاف این سازمان برای سال جاری در نظر گرفته‌شده است. رئیس و دانشیار پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور همچنین ادامه داد: مشارکت بخش‌خصوصی در عملیات اکتشافی در مرحله پروانه اکتشاف و تهیه شیوه‌نامه و راهنمای سرمایه‌گذاری اکتشافی، به‌روزرسانی استراتژی اکتشاف با به‌کارگیری از فناوری‌های نوین، به‌روز نگه‌داشتن آزمایشگاه‌های جامع تخصصی معدنی و جلوگیری از خروج ارز ازجمله موارد دیگر برای رشد اکتشاف در سال جاری است. او تاکید کرد برای تحقق این هدف باید موارد دیگر شامل شناسایی و تعیین نیاز آتی صنایع کشور به مواد معدنی و برنامه‌ریزی کلان جهت اکتشاف آنها، توجه خاص به اکتشاف عناصرنادرخاکی و عناصر استراتژیک، توجه به اشتغال‌زایی و توسعه در مناطق محروم از طریق شناسایی و پی‌جویی مواد معدنی کانی‌های قیمتی و نیمه قیمتی و هدایت سرمایه‌گذاریهای معدنی را نیز مدنظر قرار داد. لک به برنامه پیشنهادی این پژوهشکده در حوزه فعالیت‌های زمین‌شناسی نیز اشاره کرد و گفت: علاوه بر تولید و انتشار نقشه‌های زمین‌شناسی کشور در راستای سیاست‌های کلان کشور و برنامه بین‌المللی یونسکو، تمرکز بر فعالیت‌های زمین‌شناسی کشور در ۳ حوزه آب، محیط‌زیست و علوم زمین و جامعه و یا به عبارت بهتر ترویج علوم زمین برای کلیه اقشار از اهمیت خاصی برای این پژوهشکده برخوردار است. رئیس و دانشیار پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور درباره برنامه‌های سازمان زمین‌شناسی در حوزه آب نیز گفت: مطالعات و شناسایی منابع آب کارستی با اولویت آب‌های مرزی که از کشور خارج می‌شود ازجمله مهم‌ترین برنامه‌های سال‌جاری است. این مطالعات باید به‌منظور تامین منابع جایگزین برای آب شرب، کاهش فشار بر آبخوان‌های آبرفتی و مرتبط با بحران آب از قبیل فرونشست و فروچاله‌ها در دشت‌های کشور باشد. او همچنین درباره برنامه‌های این سازمان برای حفظ محیط‌زیست گفت: مطالعات تغییر اقلیم شامل خشکسالی، ریزگرد، زلزله ، تهیه نقشه و ارائه راهکارهای مناسب ازجمله موارد موردتوجه برای سال جاری این پژوهشکده است. لک در ادامه از اهمیت آگاهی مردم و مسئولان سخن گفت و بیان کرد: آگاهی آنها از موضوعات مرتبط با علوم زمین می‌تواند کشور را از آسیب‌های مرتبط با مخاطرات زمین‌شناختی تا حدودی حفظ کند. در همین رابطه متخصصان و اساتید وظیفه‌دارند با بیان موضوع‌ها و دستاوردهای علمی به بیان ساده تمرکز کرده و آموزش همگانی را در دستور کار خود قرار دهند.

او همچنین به چالش‌های موجود در آینده اشاره کرد و گفت: ۳ چالش پیش‌رو در آینده عبارت از تغییر اقلیم، رشد هوش مصنوعی و ضعف دسترسی به اطلاعات تولیدشده در کشور است که با اثرات مثبت و منفی بر اکوسیستم‌های مختلف، ما را متوجه نگاه نو به دانش علوم‌زمین می‌کنند. بدیهی است با در نظر گرفتن شرایط کشور که درگیر موارد مختلف سیلاب‌ها، خشکسالی‌ها، ریزگردها، نوسانات سطح آب دریاچه‌ها و غیره است، موضوع تغییر اقلیم نیاز به مطالعات وسیع‌تر و خاص‌تر دارد. رئیس و دانشیار پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور به رشد هوش مصنوعی به‌عنوان چالش دوم اشاره کرد و گفت: رشد روزافزون هوش مصنوعی و توانایی ربات‌ها در دنیا ازجمله موارد بدیهی است که در آینده‌ای نه‌چندان دور بشر را با چالش روبه‌رو می‌کند. ازآنجایی‌که ربات‌ها قادر هستند بخش زیادی از کارهایی را که هم‌اکنون انسان انجام می‌دهد، انجام دهند به‌این‌ترتیب لازم است فرصت‌ها و تهدیدهای مرتبط با موضوع ذکرشده در حوزه زمین‌شناسی و معدن شناسایی شود و آموزش نیروهای جوان و دانشجویان با تغییراتی همراه شود به‌گونه‌ای که بتوانند آمادگی لازم را برای آینده داشته باشند. او ضعف دسترسی به اطلاعات تولیدشده در کشور را به عنوان چالش آخر بررسی کرد و گفت: برای رفع آن باید دست به تکمیل و توسعه پایگاه داده‌های علوم زمین و برنامه‌ریزی سریع جهت دسترسی آزاد به داده‌های تولیدشده در کشور زد.

راضیه لک: مشارکت بخش خصوصی در عملیات اکتشافی در مرحله پروانه اکتشاف و تهیه شیوه‌نامه و راهنمای سرمایه‌گذاری اکتشافی ازجمله موارد موردتوجه پژوهشکده علوم زمین سازمان زمین‌شناسی برای سال جاری است

کرونا در کمین بازارهای وارداتی

محمدعلی ابوطالبی-کارشناس معدن: با توجه به اینکه شیوع ویروس کرونا باعث شده بخش‌هایی از کشور چین قرنطینه شود در نتیجه فعالیت‌های اقتصادی این کشور راکد شده است و این موضوع در بخش معدن هم تاثیرگذار بوده است. به طور مثال صنایع فولاد تقاضا برای سنگ‌آهن را کاهش داده‌اند و این مهم باعث افت قیمت سنگ‌آهن شده است. بر اساس آمارها قیمت سنگ‌آهن در مدت شیوع بیماری بیش از ۱۰ درصد کاهش یافته است. البته تاثیر تعطیلات سال جدید در چین را نیز نباید فراموش کرد چراکه به نوعی مزید بر علت ویروس کرونا شده است. اما درباره بازار سنگ آهن در داخل کشور باید گفت که این مهم چندان با خارج از ایران و موضوع کرونا مرتبط نیست. تقاضای سنگ آهن در داخل کشور همچنان بالا است به طوری که واحدهای تولیدکننده فولاد با کمبود سنگ آهن مواجه هستند. البته با توجه به اینکه قیمت سنگ‌آهن در داخل کشور درصدی از میانگین سه ماهه قیمت شمش فولادی است ممکن است با کاهش قیمت جهانی فولاد ناشی از بیماری مذکور سنگ آهن نیز تحت تاثیر قرار بگیرد. به‌هرحال مسئله این است که بازار سنگ‌آهن در داخل با کمبود عرضه مواجه است و با توجه به برنامه افزایش تولید فولاد در سال‌های آتی این کمبود بیشتر هم می‌شود. با توجه به این مسئله اگر منابع جدید سنگ آهن کشف نشوند ممکن است مجبور به واردات سنگ‌آهن شویم که درنتیجه آن و در صورت رفع نشدن ویروس کرونا سنگ‌آهن داخلی از آن تاثیر می‌پذیرد. امروز باوجود وضع عوارض بر صادرات سنگ‌آهن و کاهش صادرات سنگ‌آهن، واحدهای فولادی همچنان با کمبود سنگ‌آهن مواجه هستند. در این روند نیاز به انجام کارهای اکتشافی جهت اکتشاف معادن جدید سنگ‌آهن به‌شدت احساس می‌شود و دولت و واحدهای فولادی و معدنی در این زمینه باید سرمایه‌گذاری لازم را انجام دهند.

مشکلات فولادی‌ها

علیرضا زاهدیان-مدیرعامل فولاد نی‌ریز: برخورداری کشور از مزیت‌هایی چون سنگ آهن و انرژی سبب شده کشور ما به یکی از کشورهای مطرح در زمینه تولید فولاد تبدیل شود؛ اما باید در نظر داشت که با وجود تمام مزیت‌هایی که در این زمینه داریم، بتوانیم که قیمت تمام‌شده خود را کاهش دهیم. یکی از عواملی که بسیار در قیمت تمام‌شده فولاد تاثیرگذار است، مواد اولیه است که حدود دوسوم قیمت نهایی را به خود اختصاص می‌دهد. هرچند این روزها توزیع نامناسب سنگ آهن به عنوان خوراک اولیه فولادسازان سبب شده قیمت تمام‌شده فولاد را افزایش دهد.

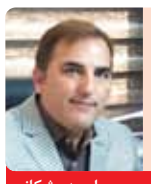
البته باید یادآوری کرد که این روزها هرچند با کمبود سنگ آهن آنچنانی روبه‌رو نیستیم، اما توزیع نشدن مناسب و تا حد هم صادرات آن، سبب ایجاد مشکل برای واحدهای تولیدی فولادی شده است.

علاوه بر موضوع هزینه مواد اولیه، باید در زمینه قیمت تمام‌شده فولاد هزینه‌های حمل و نقل را نیز در نظر گرفت. این روزها که هزینه‌های حمل روند صعودی به خود گرفته‌اند، سبب افزایش قیمت نهایی محصول می‌شوند.

عامل دیگری که بر قیمت تمام‌شده فولاد اثرگذار است، بهای انرژی است که به نوبه قیمت‌ها را افزایش می‌دهد. از چند سال گذشته تا کنون نرخ حامل‌های انرژی به‌ویژه گاز در حال افزایش است برای نمونه، بهای گاز از سال گذشته تا کنون دوبرابر و این موضوع نیز سبب افزایش قیمت فولاد شده است. ناگفته نماند که با بهره‌وری بیشتر می‌توان قیمت تمام‌شده در تولید فولاد را کاهش داد.

یادداشت

سال دشوار برای معدنکاران

احمد مشکانی
کارشناس معدن

سال آینده بنا به پیش‌بینی اقتصاددانان سال سختی برای اقتصاد ایران است، تحریم اقتصادی و سیاسی ایران، تولید کمتر نفت، مبهم بودن وضعیت FATF، تورم بالای ۲۰ درصد، افزایش قیمت دلار، نبود مبادلات اقتصادی بین‌بانکی، سخت شدن صادرات و موارد دیگر فشارهایی را به بخش معدن وارد می‌کند.

افزایش قیمت ماشین‌آلات، افزایش قیمت سوخت، افزایش حقوق دستمزد، افزایش حقوق دولتی و موارد دیگر باعث می‌شود هزینه‌های تولید افزایش پیدا کند. اگر خرید محصولات معدنی باقیمت مناسب در ایران انجام نشود، در ابتدا شرکت‌های کوچک کم سود شده و با ادامه روند ممکن است شرکت‌های بزرگ دولتی دچار ورشکستگی یا کمبود نقدینگی شوند.

دراین‌بین باید راه‌حل‌های سریعی پیشنهاد و اجرا شود تا معدنکاران در سال آتی به کار خود ادامه دهند. کم‌کردن حقوق دولتی، خرید مناسب محصولات معدنی در داخل، افزایش قیمت مواد معدنی، تسهیل قوانین معدنی و کار، افزایش صادرات حتی به‌صورت تهاتر و ایجاد محصولات با ارزش‌افزوده بیشتر می‌تواند کمک مثبتی به این بخش باشد.

با وجود تمام موارد یادشده، سال آینده معدنکاران هم باید تمهیداتی برای خود داشته باشند و استراتژی مناسبی را با چالش‌های روبه‌رو برای خود در نظر بگیرند.

انتظارات بخش معدن را می‌توان به دو بخش تقسیم کرد، بخش اول مرتبط به دولت و دولتمردان است و بخش دوم به کارمندان شرکت‌ها مربوط می‌شود.

بخش مرتبط به دولت بیشتر به کم‌کردن هزینه‌هایی که مربوط به دولت است برمی‌گردد که شامل کمک دولت برای ورود ماشین‌آلات معدنی، ایجاد فضای مناسب برای معدنکاری، حمایت از معدنکاران و تسریع در امور اداری و اخذ مجوزهای لازم و درنهایت ایجاد فضای مناسب بین بخش خصوصی و دولتی است.

بخش مرتبط به کارمندان شرکت‌ها هم شامل کم‌کردن هزینه‌های اضافی، تصمیمات صحیح در اجرای کارها و پروژه‌ها، تحلیل دقیق از بازار، کاهش تولید و افزایش فروش، تحمل نوسانات اقتصادی، کار بیشتر و باانگیزه نگه‌داشتن شرکت‌ها است.

خبر

افزایش سرمایه ۳۶.۲ درصدی سرمایه‌گذاری «ومعادن»

افزایش سرمایه شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با حضور ۸۲ درصدی سهامداران این هلدینگ بزرگ معدنی و فولادی در مجمع فوق‌العاده این شرکت معدنی به تصویب رسید.

به گزارش روابط عمومی ومعادن در مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت افزایش سرمایه به میزان ۳۶.۲ درصد تصویب شد و مجموع سرمایه آن به ۵۴.۹۰۰میلیارد ریال رسید. بر اساس گزارش هیات مدیره به مجمع، حدود ۳۰ درصد این افزایش سرمایه از محل مطالبات و آورده نقدی سهامداران و حدود ۶ درصد باقیمانده از محل سود انباشته تامین می‌شود. مصارف افزایش سرمایه مذکور این شرکت در افزایش سرمایه شرکت‌های زیر مجموعه و جبران مخارج بابت سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته خواهد بود. گفتنی است این هلدینگ بزرگ بورسی در سال‌های اخیر، رشد کمی و کیفی قابل توجهی در فعالیت‌های خود داشته و بنا دارد در افزایش سرمایه شرکت‌های زیرمجموعه خود نظیر گل‌گهر، چادرملو، گهرزمین، ارفع، فولاد خراسان و توسعه آهن و فولاد گل گهر شرکت کند.

عملکرد قابل قبول صنایع معدنی در سال ۹۸

صنعتگرانی که چشم‌انتظار عبور از بحران کرونا هستند

سارا اصغری: صنایع معدنی در سال ۹۸ نسبت به سایر صنایع در کشور چه در زمینه تولید و چه در زمینه صادرات، عملکرد قابل قبولی را در کارنامه خود به ثبت رسانیده است. بیشتر این صنایع چه در حوزه فلزات و چه در حوزه غیرفلزات به اهداف تعیین‌شده خود در این سال دست یافته‌اند. به گزارش ایرنا، عملکرد تولید صادرات واحدهای بزرگ عملکرد تولید شرکت‌های بزرگ بخش معدن و صنایع معدنی در مدت ۱۰ ماه سال ۹۸ نشان‌دهنده رشد در بیشتر بخش‌ها است، به‌طوری که تولید کنسانتره سنگ‌آهن با افزایش ۳ درصدی، آهن اسفنجی افزایش ۸ درصدی، شمش فولاد رشد ۵ درصد و تولیدات فولادی رشد ۸ درصدی، کاتد مس افزایش ۳ درصدی و تولید پودر آلومینا تقریبا به اندازه تولید سال گذشته ثبت شده است. آمار عملکرد صادرات واحدهای بزرگ معدن و صنایع معدنی کشورمان نیز نشان می‌دهد در مدت ۱۰ ماه سال ۹۸، صدور انواع محصول این شرکت‌ها رشد ۲۵ درصدی را به ثبت رسانده است. بیشتر فعالان صنایع معدنی در چشم‌انداز سال ۹۹ مربوط به صنعت خود معتقدند که اگر بحران شیوع ویروس کرونا پیش نمی‌آمد، چشم‌انداز به نسبت خوبی را برای این صنایع می‌توانستند متصور شوند.

عکس: آیدا فریدی

کمپین‌هایی صنفی برای عبور از کرونا

فرهاد منفرد کارشناس فولاد درباره وضعیت صنعت فولاد و چشم‌انداز آن در سال ۹۹ در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: قیمت انواع محصولات فولادی سال جاری روندی کاهشی در پیش‌رو خواهد گرفت. البته در دو ماه نخست سال، چندان نمی‌توان روند باثبات را در بازار پیش‌بینی کرد. از این‌رو ممکن است که از اردیبهشت به بعد، شاهد ثبات در بازار باشیم. از نظر مراودات نیز برای صادرات احتمالا سال سختی را در پیش‌رو خواهیم داشت.

منفرد در ادامه خاطرنشان کرد: شیوع ویروس کرونا باعث رکود بازار فولاد خواهد شد. موضوع آن است که دو سال گذشته، ضربه‌های بسیاری از تحریم‌ها خورده‌ایم و تازه می‌خواستیم نفسی تازه کنیم که گرفتار شیوع بیماری کرونا شدیم. با توجه به این شرایط، سال ۹۹ سال سختی را در پیش‌رو خواهیم داشت.

وی با اشاره به بحران بیماری کرونا در کشور عنوان کرد: در این شرایط کالاهای میانی بیشتر بنگاه‌ها ممکن است دپو شوند. از همین رو بدون نسخه خاص و سیاست‌گذاری مشخص از سوی دولت، نمی‌توان از این بحران عبور کرد.

این کارشناس فولاد ادامه داد: برای عبور از شرایط شیوع ویروس کرونا باید هر صنفی، کمپین‌هایی را راه‌اندازی کند تا بتواند از این بحران عبور کند.

منفرد در ادامه درباره وضعیت صنعت فولاد تصریح کرد: صنعت فولاد یک صنعت ارزبری به‌شمار می‌رود و به جریان نقدینگی بالایی نیاز دارد. از این‌رو در دوران شیوع بیماری کرونا و در این مقطع، بازار آن دچار رکود داخلی خواهد شد. البته این رکود گریبانگیر تمام کشورهای دیگر نیز شده است. از همین رو فشاری که از ناحیه رکود بر بازار فولاد وارد خواهد شد، روند قیمت‌ها را کاهشی خواهد کرد.

وی با اشاره به اتفاق‌های ماه‌های پایانی سال ۹۸ عنوان کرد: در ماه‌های پایانی سال با افزایش قیمت‌های ناگهانی انواع محصولات فولادی روبه‌رو بودیم که ناشی از ورود نقدینگی به بازارهای سرگردان بود.

البته این بازارهای سرگردان در عین حال که تهدید به‌شمار می‌روند، به نوبه خود می‌توانند فرصت تلقی شوند، به این شرط که بتوان به آن مسیر مشخصی داد.

این کارشناس فولاد ادامه داد: واحدهای تولید فولاد با توجه به شرایطی که پیش آمده است، ممکن است تا اوایل خرداد نیمه تعطیل باشند. بعد از آن هم در کل وضعیت‌ها بازارها به این سمت خواهد رفت که تا چه اندازه اقتصاد ما در اثر ناشی از بیماری کرونا ضربه خورده و چه مشکلاتی را برای تولیدکنندگان ایجاد خواهد کرد.

نمی‌توان آینده را پیش‌بینی کرد

غلامرضا خلیقی مدیرعامل فولاد غرب آسیا درباره وضعیت کلی بازار فولاد چه در سالی که گذشت و چه در سال جاری در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: امسال سال خوبی برای فولادسازان بود و بیشتر واحدهای فولادی با رشد روبه‌رو شدند و در حقیقت می‌توان اذعان کرد که این صنعت به اهداف تعیین‌شده خود رسیده است.

خلیقی در پاسخ به این پرسش که به چه دلیل واحدهای فولادی با رشد روبه‌رو بودند، عنوان کرد: این رشد بیشتر به دلیل جنبه صادراتی آن بوده و چندان جنبه داخلی نداشته است. از سوی دیگر نیز وارداتی در زمینه ورق نداشتیم و بیشتر به سمت تامین از طریق مصرف داخلی پیش رفت. در مجموع حدود ۱.۵ تا ۲ میلیون تن ورق وارد نشد. همین موضوع سبب شد که واحدها با حداکثر ظرفیت خود کار کنند. وی در پاسخ به این پرسش که با وجود شیوع بیماری کرونا را چگونه پیش‌بینی می‌کنید، گفت: در عبور از بحران رکود ناشی از بیماری کرونا، دولت باید به دنبال برنامه‌های منسجمی باشد. منتهی موضوع مهم این است که برای خود ما این پرسش مطرح است که این بیماری تا چه زمانی ادامه‌دار خواهد بود. از این‌رو هیچ بازاری را نمی‌توان پیش‌بینی کرد. مدیرعامل فولاد غرب آسیا درباره تاثیر شیوع بیماری کرونا بر اقتصاد جهان عنوان کرد: این بیماری کل بازارهای جهانی را با رکود همراه کرده است. کشور چین بر اثر این بیماری بسیار متضرر شد. بنابراین برای ما که در تحریم به‌سر می‌بریم، بدون شک شرایط سخت‌تر خواهد بود.

سیستم بانکی به کمک تولیدکنندگان بشتابد

همچنین مجید رضاپور کارشناس فولاد درباره وضعیت فولاد در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: به هر حال سال گذشته با مشکلاتی در زمینه فولاد روبه‌رو بودیم، برخی مشکلات ناشی از اثرات تصمیم‌گیری‌های نامناسب دولت بود که در صنعت فولاد خودش را نشان داد و به تبع آن، اثراتش را در بازار فولاد مشاهده کردیم.

رضاپور در ادامه خاطرنشان کرد: در بازار فولاد با افراد ابن‌الوقتی روبه‌رو بودیم که چه در بورس کالا، چه در بازار و چه در قیمت‌گذاری‌ها ورود پیدا کردند که سبب شد سود بالایی به جیب برخی فرصت‌طلب‌ها و رانت‌خواران برود؛ میزان این سود به بالای ۵ هزار میلیارد تومان نیز می‌رسد؛ در حالی که این سود متعلق به تولیدکنندگان است.

وی همچنین یادآور شد: به دلیل تصمیم‌گیری‌های دولت و جابه‌جایی مدیران فولادی موفق و بر سر کار آمدن برخی افراد کم‌تجربه، شاهد لطمه‌هایی در صنعت فولاد بودیم.

این کارشناس فولاد با اشاره به کمبود مواد اولیه‌ای که فولادسازان در سال ۹۸ با آن روبه‌رو بودند، گفت: سال ۹۸ فولادسازان با کمبود مواد اولیه روبه‌رو بودند. در کل زنجیره بازار فولاد با کمبود مواد اولیه روبه‌رو شد و به دنبال آن شاهد افزایش قیمت‌های افسارگسیخته در ماه‌های پایانی سال بودیم. البته برخی، این سوءمدیریت‌ها را با کمبود گاز و سرما توجیه کردند؛ در حالی که موضوع سرما مشکل یک ماه فولادسازان بود.

رضاپور با اشاره به چشم‌اندازی که برای سال جاری صنعت بازار فولاد متصور بود، عنوان کرد: سال جاری به دلیل کمبود مواد اولیه فولادسازان و کسانی که در این زنجیره هستند، چشم‌اندازی چندان خوبی را نمی‌توان برای این صنعت متصور بود. در سال جاری به‌ویژه در نیمه نخست دچار کمبود محصولات تخت خواهیم بود و ممکن است که قیمت آن به‌صورت تصاعدی افزایش پیدا کند. وی ادامه داد: به‌دلیل مسائل سیاسی و تحریم‌ها بازار داخلی در سال جاری دچار رکود خواهد بود.

این کارشناس فولاد با اشاره به موضوع واردات مواد اولیه و صادرات فولاد عنوان کرد: در زمینه واردات و صادرات نیز با کمبود ارز و تحریم‌ها روبه‌رو هستیم. اگر بنا باشد که حتی با هزینه گمرکی صفر درصد، محصولات تخت وارد کشور شود، با افزایش قیمت ارز بازهم قیمت محصولات گران خواهد شد. در کل در زمینه صادرات نیز جابه‌جایی پول با مشکلاتی همراه خواهد بود.

رضاپور درباره تامین مواد اولیه کل فولاد عنوان کرد: همچنان فولادسازان سال جاری با مشکل تامین مواد اولیه روبه‌رو خواهند بود. در زمینه تامین فروآلیاژها، الکترود گرافیتی و سنگ کک‌شو و... نیز ممکن است با مشکلاتی روبه‌رو باشند. البته بخش خصوصی راهکارهایی را برای تامین مواد اولیه خود پیدا خواهد کرد؛ اما ممکن است با قیمت‌های بالاتر این اتفاق روی بدهد، زیرا هر اندازه که واسطه‌ها در بازار اضافه شوند، قیمت‌ها نیز افزایش پیدا خواهد کرد.

وی ادامه داد: سال جاری نهاده‌های فولاد با افزایش قیمت روبه‌رو خواهند بود. به هر حال اگر وضعیت تحریم‌ها بدتر شود و سیستم حمل و نقل دریایی در تنگنا قرار گیرد، در میزان تولید داخلی اثرگذار خواهد بود.

این کارشناس فولاد ادامه داد: موضوع دیگری قیمت ارز در سال جاری خواهد بود که تا چه اندازه نوسان خواهد داشت. از سوی دیگر موضوع آن است که به‌دنبال گران شدن نرخ ارز، قیمت ارز نیمایی چه روالی پیدا خواهد کرد؟ این موضوع‌ها بر قیمت محصول نهایی تاثیر خود را نشان خواهد داد.

رضاپور درباره تاثیر شیوع بیماری کرونا بر بازار فولاد عنوان کرد: بعد از شیوع بیماری کرونا تا حدی از تب و تاب افزایش قیمت‌ها در بازار فولاد که ماه‌های پایانی سال۹۸ با آن روبه‌رو شده بود، کاست.

بخشی از فعالان بازار به دلیل شیوع بیماری تعطیل یا نیمه تعطیل شده‌اند و روی قیمت‌ها تاثیرگذار بوده است.

وی ادامه داد: باید فکری اساسی برای سیستم بانکی کشور شود و به کمک تمام تولیدکنندگان کشور بیاید.

خروج از رکود با کنترل کرونا

رضا اعتدال کارشناس حوزه سرب و روی، درباره وضعیت بازار سرب و روی و عبور از بحران شیوع بیماری کرونا در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: قیمت‌های جهانی سرب و روی در چند ماه اخیر حالت نزولی به خود گرفته بود و مسائل مختلفی از جمله بیماری کرونا باعث افت قیمت فلزات رنگی شد؛ برای مثال قیمت سرب و روی به کف قیمتی خود رسید. البته با خبرهایی که از بازار لندن رسیده است، تا حدودی افت قیمت‌ها پوشش داده می‌شود.

اعتدال در ادامه خاطرنشان کرد: اما در کل وضعیت بازار وضعیت باثباتی نیست. از آنجا که تولیدکنندگان سرب و روی صادرات‌محور هستند و باید تولید خود را حتما صادر کنند، به دلیل شیوع بیماری کرونا در یک ماه اخیر با افت قیمت و رکود روبه‌رو شده‌اند. وی در ادامه عنوان کرد: چشم‌انداز کوتاه‌مدت مناسبی را نمی‌توان برای صنعت سرب و روی پیش‌بینی کرد، زیرا بیماری کرونا در فصل بهار نیز ادامه‌دار خواهد بود. از این‌رو با شروع فصل گرما و گرم شدن هوا، ممکن است که بازارها به روال خود بازگردند. در کل خارج شدن بازارها از رکود به این موضوع بستگی دارد که تا چه اندازه بتوانیم بیماری کرونا را کنترل کنیم.

این کارشناس سرب و روی ادامه داد: هم‌اکنون ترکیه یکی از بازارهای صادراتی سرب و روی به‌شمار می‌رود که این روزها به سختی اجازه واردات به ایران را می‌دهد. البته بسیاری از کشورها مرزهای خود را بسته‌اند و ترانزیت ما به مقصد اروپا از طریق ترکیه انجام می‌گیرد که در این زمینه نیز با مشکل روبه‌رو شده‌ایم. اعتدال با اشاره به این موضوع که بازار ایران کشش لازم برای مصرف سرب و روی را در داخل ندارد، عنوان کرد: با توجه به این شرایط، تولیدکننده سرب و روی باید محصولات خود را یا به بازار داخل بفروشد یا اینکه صادر یا انبار کنند. وی ادامه داد: با توجه به اینکه کشور ما در شرایط تحریمی به‌سر می‌برد، به نظر می‌رسد توان دپو کردن از عهده بیشتر شرکت‌ها برنیاید، زیرا شرکت‌هایی توان دپو کردن دارند که توان مالی بالایی داشته باشند. این کارشناس سرب و روی در پاسخ به این پرسش که دولت برای عبور از بحران کرونا چه کمک‌هایی می‌تواند به تولیدکنندگان داشته باشد، عنوان کرد: در کل بیشتر تولیدکنندگان در کشور به دلیل شیوع بیماری کرونا دچار رکود شده‌اند. از آنجا بیشتر تولیدکنندگان به نوعی درگیر بازپرداخت تسهیلات و مالیات هستند، دولت می‌تواند تسهیلاتی را برای کل صنعت در نظر گیرد تا به شرایط نرمال و باثباتی برسیم. اعتدال خاطرنشان کرد: مشکل این است که از یک سو ما تحریم هستیم و از سوی دیگر با قفل شدن واردات و صادرات نیز روبه‌رو شده‌ایم؛ زمانی که نمی‌توانیم کالایی صادر کنیم، نمی‌توانیم کالا و مواد اولیه مورد نیاز تولید را نیز وارد کنیم.

وی در ادامه توضیح داد: در یکی دو سال اخیر شرکت‌های ایرانی، تامین بخشی از مواد اولیه خود را از طریق کشورهای همسایه و کشورهای آفریقایی انجام می‌دادند که با بسته شدن مرزها و وارد نشدن کالا در عمل تولید متوقف خواهد شد. زمانی تولید نکنیم، شرکت‌ها با وضعیت بحرانی روبه‌رو می‌شوند و بیشتر بازارها دچار رکود خواهند شد. بنابراین به نظر می‌رسد که اگر به نوعی این شرایط ادامه‌دار باشد، وضعیت شرکت‌ها مشکل‌ساز خواهد بود.

بازار شیشه مشکلی جز کرونا ندارد

حسین زجاجی دبیر انجمن صنفی صنعت شیشه ایران نیز درباره وضعیت صنعت شیشه ایران در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: وضعیت بازار شیشه چه در زمینه تولید و چه در زمینه صادرات در سال ۹۸ عملکرد خوبی را به ثبت رسانده، اما موضوع آن است که با بحران شیوع بیماری کرونا روبه‌رو شده است. زجاجی در ادامه یادآور شد: با وجود همکاری نکردن سازمان‌های توسعه و تجارت و وزارتخانه‌ها اما صادرات خوبی را در این سال به ثبت رسانده‌ایم.

وی در پاسخ به این پرسش که میزان تولید و صادرات شیشه در سال ۹۸ به چه میزان بوده است، عنوان کرد: تولید شیشه شامل شیشه جام، بسته‌بندی و بلور و ... در سال ۹۸ به میزان ۲.۵ میلیون تن رسید که از این میزان ۸۰۰ هزار تن آن به صادرات اختصاص داشت.

دبیر انجمن صنفی صنعت شیشه ایران با اشاره به این موضوع که مشکل تحریم‌ها تا حدی صادرات ما را محدود کرد، گفت: اگر با مشکل تحریم روبه‌رو نبودیم، صادرات شیشه ایران از مرز یک میلیون تن نیز در این سال می‌گذشت.

زجاجی ادامه داد: اما موضوع آن است که با توجه به شیوع بیماری کرونا بیشتر مرزهای صادراتی کشور بسته شده‌اند.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: با ورود به سال جدید و عبور از بیماری کرونا، بازار شیشه با مشکل خاصی روبه‌رو نخواهد بود و حتی می‌توان ادعا کرد با رشد نیز روبه‌رو خواهد بود. در کل صنایع معدنی به نسبت وضعیت خوبی دارند.

دبیر انجمن صنفی صنعت شیشه ایران در پاسخ به این پرسش که خود صنعت شیشه با مشکل خاصی روبه‌رو نخواهد بود، گفت: مشکلات صنعت شیشه، مشکلات عموم تولیدکنندگان در کشور است و مختص تولیدکنندگان شیشه نیست؛ بیشتر صادرات این صنف، بازگشت پول ندارد. تمام صنایع دیگر از جمله صنعت کاشی و سرامیک، سیمان و ... نیز این مشکلات را دارند و به‌صورت عمومی مشکلات مشترک دارند؛ وگرنه ما مشکلی مختص به صنعت شیشه نداریم.

یادداشت

امید که چرخ تولید در کشور بچرخد

سارا اصغری
روزنامه‌نگار

صنعتگران و تولیدکنندگان مختلف در صنایع معدنی در سال ۹۸ با تمام محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها به خوبی توانستند از این سال که گاه با بحران‌های مختلف همراه بود، عبور کنند و هم در زمینه تولید و هم در زمینه صادرات کارنامه قابل قبولی برای خود داشته باشند.

اگر چه تولیدکنندگان صنایع مختلف با مشکلاتی روبه‌رو بودند که آنها را با تنگناهایی روبه‌رو می‌کرد که از جمله این تنگناها، می‌توان به رکود در ساخت و ساز اشاره کرد که تاثیر خود را در بازار این صنعتگران به خوبی نشان می‌دهد. البته رکود ساخت و ساز و مسکن مشکل چندین ساله کشور است که بیشتر حوزه صنایع بالادستی و پایین‌دستی در این صنعت را با خود به رکود برده است که صنایع معدنی هم جزو این دسته به‌شمار می‌رود. هرچند صنعتگران این حوزه با تمام قوا، تلاش کرده‌اند که اگر رکودی در بازار داخلی وجود دارد، موضع خود را به‌گونه‌ای تغییر داده و از سمت و سوی بازار داخلی به سمت بازارهای صادراتی به پیش ببرند. هرچند در این راستا و در حوزه صادرات نیز نباید نقش تحریم‌ها را نادیده گرفت که محدودیت‌های بسیاری برای صادرکنندگان در این سال ایجاد کرد، اما موضوع آن است که تولیدکنندگان و صادرکنندگان از پا ننشسته و با دور زدن تحریم‌ها یا تغییر بازارهای هدف صادراتی، محصولات خود را راهی بازارهای صادراتی کرده و اجازه ندادند که مسیر صادرات ایران بخوابد و به دنبال آن تولید، روند کندی به خود بگیرد. مشکل دیگری که تولیدکنندگان در سال ۹۸ کم و بیش با آن روبه‌رو و از آن گلایه‌مند بودند، تصمیم‌گیری دولتمردان بدون مشورت با آنها و صدور آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های ناگهانی و خلق‌الساعه مختلف بود که تولیدکنندگان را گاه دچار سردرگمی و شوک می‌کرد، به‌ویژه اینکه در حوزه صادرات این قوانین جدید و متعدد به نوعی بیش از تحریم‌های خارجی تولیدکنندگان را با موانع جدی روبه‌رو می‌کرد.

بازار ارز و نوسان نرخ آن و همچنین بازگشت ارز صادراتی به سامانه‌های داخلی کشور، مشکل دیگری بود که کماکان تولیدکنندگان از آن گلایه‌مند بودند؛ زیرا نوسان نرخ ارز به نوبت خود به بازارهای داخلی سرایت کرده و سبب افزایش قیمت برخی محصولات صنایع معدنی از جمله انواع محصولات فولادی در بازار شد. لازم به یادآوری است که بی‌ثباتی در قیمت‌ها همواره زمینه‌ساز چالش‌های مختلفی خواهد شد که می‌تواند پای دلالان و واسطه‌گران را بیش از پیش به بازار باز کند.

کمبود مواد اولیه برای برخی واحدهای صنایع معدنی، مشکلی بود که صنعتگران داخلی در سال ۹۸ از آن در رنج بودند، این مشکل در صنعت فولاد بیش از صنایع معدنی دیگر نمایان بود، مشکلی که ظرفیت واحدهای بزرگ فولادسازی کشور را با چالش‌های مهم روبه‌رو کرده، به‌گونه‌ای که برخی واحدهای بزرگ تنها به همین دلیل به تمام ظرفیت تعیین شده خود در این سال دست نیافتند؛ از همین رو اگر برای سال‌های آتی تامین مواد اولیه صنعتگران فولاد، چاره‌اندیشی نشود، می‌توان چالش‌های بزرگی را برای زنجیره فولاد کشور متصور بود.

البته موضوعی که در ماه پایانی سال ۹۸ گریبانگیر صنایع معدنی و بیشتر صنایع داخلی کشور شد، شیوع ویروس کرونا بود که بیشتر وضعیت بازارهای داخلی کشور را به مرحله بحرانی رسانیده است.

در اسفند ۹۸ بیشتر صنایع معدنی به دلیل شیوع بیماری کرونا تعطیل یا نیمه تعطیل شدند و بیشتر صنعتگران چشم انتظار برای عبور از این بحران در انتظار سال ۹۹ هستند.

با تمام این شرایط این تولیدکنندگان هستند که همواره با حضور خود مشکلات را پشت‌سر گذاشته، به این امید که چرخ هیچ تولیدی در کشور نخوابد.

بسته پیشنهادی فعالان بخش خصوصی به دولت

۱۲راهکار برای عبور اقتصاد از کرونا

عکس: آیدا فریدی

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

با شیوع ویروس کرونا، در کنار دغدغه‌های سلامتی مردم که منجر به برنامه‌ریزی‌های گسترده از سوی دولت شده، نحوه مواجهه با تبعات اقتصادی این ویروس نیز به سوالی مهم بدل شده است، سوالی که به نظر می‌رسد هریک از دولت‌ها روشی جداگانه برای برخورد با آن دارند.

در طول هفته‌های گذشته ویروس کرونا به بسیاری از کشورهای دنیا راه یافته و با توجه به قرنطینه یا محدودیت‌های اجباری آمد و شد، بسیاری از شغل‌ها یا تعطیل شده‌اند یا عملا امکان فعالیت ندارند و از این رو دولت‌ها به منظور حمایت از اقشار کم درآمد و جلوگیری از موج شدید بیکاری سیاست‌های حمایتی اقتصادی در نظر گرفته‌اند که از ایالات متحده امریکا و انگلیس گرفته تا ایران در دستور کار اجرا قرار دارند.

هرچند دولت ایران نخستین تسهیلات اقتصادی خود را پیش از پایان سال ۱۳۹۸ و در چارچوب برخی تسهیلات دولتی مانند امکان تعویق در پرداخت تسهیلات بانکی، تامین اجتماعی یا مالیات کلید زد اما در روزهای گذشته نیز صحبت‌ها درباره بسته اقتصادی جدید برای اعطا به خانوارها و مشاغل آسیب دیده ادامه داشته است.

▣ پیشنهاد اتاق بازرگانی تهران

اتاق بازرگانی تهران با ارائه یک بسته پیشنهادی به دولت طرح‌های تولید و کوتاه‌مدت خود برای کاهش اثرات اقتصادی ویروس کرونا در ایران را ارائه کرد.

براساس اطلاعات ارائه شده در این بسته، اتاق بازرگانی پیش‌بینی کرده در صورتی که شیوع این ویروس در مدت زمان کوتاه‌مدت بین سه تا شش ماه باشد دولت باید در چند حوزه اقدامات حمایتی را در دستور کار قرار دهد که به وسیله آن تبعات اقتصادی این ویروس کاهش یابد.

براین اساس دو نوع حمایت اصلی باید در دستور کار قرار گیرد؛ حمایت نخست معطوف به کمک به کاهش شیوع بیماری و حفظ سلامت افراد جامعه و کمک دوم در حوزه اقتصاد برای کاهش اثرات منفی این ویروس خواهد بود.

اتاق بازرگانی در ادامه این بسته به شرایط خاصی که کرونا برای اقتصاد ایجاد کرده اشاره کرده و آورده است با توجه به این‌که فراگیری این ویروس هم به بخش عرضه و هم به بخش تقاضا آسیب وارد کرده، صرف سیاست‌های کلاسیک تحریک عرضه یا تقاضا مناسب نخواهد بود و باید شرایط را پیچیده‌تر دید. همچنین با توجه به کاهش شدید درآمدهای نفتی باید در حوزه درآمدهای دولت نیز تجدیدنظر صورت گیرد.

کمک به بنگاه‌ها، کمک به تامین معاش حداقلی خانواده‌های ایرانی، کاهش عدم اطمینان در آینده اقتصاد و برنامه‌ریزی هدف برای عبور از این شرایط اولویت‌هایی است که بخش خصوصی اجرای آن را به دولت پیشنهاد کرده است.

> دو نوع حمایت اصلی باید در دستور کار قرار گیرد؛ حمایت نخست معطوف به کمک به کاهش شیوع بیماری و حفظ سلامت افراد جامعه و کمک دوم در حوزه اقتصاد برای کاهش اثرات منفی این ویروس خواهد بود

پس از بررسی کلیات شرایط موجود اتاق بازرگانی پیشنهادهای اجرایی خود در کوتاه مدت را ارائه کرده است که این پیشنهادها با هدف مقابله با رکود و کاهش تولید، افزایش بیکاری و همچنین افزایش فقر در دستور کار قرار می‌گیرد.

در حوزه معیشت خانوار اتاق پیشنهاد کرده که به خانوارهای آسیب دیده از این بحران کارت اعتباری خرید یک میلیون تومانی برای هر نفر ارائه شود. براین اساس این کارت نه پول نقد است و نه تسهیلات بانکی به حساب می‌آید بلکه به وسیله آن افراد می‌توانند از فروشگاه‌های زنجیره‌ای مواد غذایی و مایحتاج اصلی خود را تامین کنند.

اتاق پیشنهاد کرده که این کارت اعتباری در دو نوبت به این اقشار ارائه شود که بخش نخست آن در فروردین‌ماه و بخش دوم در خردادماه خواهد بود و در هر مرحله ۵۰۰ هزار تومان به ازای هر نفر در اختیار این خانوارها قرار گیرد. دوره تنفس این تسهیلات شش ماهه در نظر گرفته می‌شود و پس از آن در ۱۲ قسط بازپرداخت صورت می‌گیرد. یارانه ماهانه افراد ضمانت بازپرداخت این تسهیلات در نظر گرفته شده است.

اتاق بازرگانی همچنین به خانوارهایی اشاره کرده که نیاز به کمک نقدی بلاعوض برای خرید مواد غذایی و ضروری خود دارند بر این اساس این گروه‌ها می‌توانند در سطوح مختلف شناسایی شده و به صورت ماهیانه کمک‌هایی را دریافت کند. اتاق پیش‌بینی کرده که در این مرحله برای حدود هفت میلیون نفر در سه سطح کمک‌های ماهیانه ۷۵ هزار تومان، ۱۵۰ هزار تومان و ۲۵۰ هزار تومان به ازای هر نفر واریز شود.

اقشار دهک‌های یک تا ۳ جامعه که درآمد ثابت ندارند و تحت پوشش بیمه نیستند کارگران روزمزد و کسب‌وکارهای خرد و همچنین اقشار تحت حمایت دولت در قالب کمیته امداد و بهزیستی می‌توانند در این بستر قرار گیرند.

اتاق بازرگانی در ادامه به سیاست‌های مورد نیاز دولت در حمایت از بنگاه‌های اقتصادی اشاره کرده است براین اساس کمک به بنگاه‌هایی که به اجبار تعطیل شده‌اند اصلی‌ترین اولویت خواهد بود. تقبل بخشی از حقوق افراد شاغل در این بنگاه‌ها، اعطای تا سقف ۵۰۰ میلیون تومان خط اعتباری مشروط به حفظ حداقل ۹۰ درصد نیروی کار تا شهریورماه، پرداخت سهم کارفرما از تامین اجتماعی برای مدت حداقل سه ماه و حمایت از افراد پرریسک که امکان حضور در محیط کار را ندارند اولویت‌هایی است که اتاق در این حوزه مطرح کرده است.

همچنین برای بنگاه‌های آسیب دیده تحت تاثیر کرونا نیز افزایش شش ماهه مهلت زمان پرداختی بیمه و مالیات، ارائه‌ی خدمات درمانی به آنها و تامین سرمایه در گردش بنگاه‌های فعال دیگر اولویت‌هایی است که اتاق بازرگانی به دولت پیشنهاد داده است.

در بخش پایانی این بسته به دولت پیشنهاد شده که با آزادسازی مرحله‌ای سهام عدالت و وضع کردن مالیات بر تردد خودروها و شیوه‌هایی مانند به این کسری درآمدی خود را تا حدی جبران کرده و به اقتصاد کشور کمک کند تا از این دوران عبور کند.

▣ ۸ پیشنهاد اتاق بازرگانی ایران

این پیشنهادات درحالی عنوان شده که پیش از این نیز در نیمه اسفند فعالان بخش‌خصوصی با ارسال نامه به رئیس‌جمهور پیشنهاداتی برای جبران آسیب‌های اقتصادی کرونا ارائه کرده بودند.

آن زمان اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران با ارسال نامه‌ای به رئیس‌جمهور ۸ پیشنهاد خود را برای مقابله با آسیب‌های اقتصادی ناشی از شیوع کرونا اعلام کرد که عبارت بودند از:

۱ ــ تسریع در فعال‌سازی دیپلماسی توأمان اقتصادی ــ بهداشتی با کشورهای پیرامونی و مقاصد صادراتی به‌منظور تدوین و اجرایی شدن پروتکل‌های مشترک بهداشتی / امنیت زیستی به‌منظور استمرار صادرات و واردات می‌تواند در این شرایط راه‌گشا باشد.

۲ ــ تسهیل فرآیند ثبت سفارش، اعطای موقت فرصت واردات بدون انتقال ارز و اعطای فوری تسهیلات مالی ارزی و ریالی برای تأمین مواد اولیه بنگاه‌های تولیدی و تأمین نیازهای وارداتی کشور برای پیشگیری، محافظت و مقابله با ویروس کرونا

۳ ــ ارتقای اولویت بازپرداخت بدهکاری و دیون دولت به بخش خصوصی در لایحه بودجه و نظام مدیریت مالی دولت

۴ ــ تمدید ۶ماهه کلیه مزایا و معافیت‌هایی که موعد آنها به‌موجب مقررات موضوعه خاص تا پایان امسال بوده است؛ نظیر آیین‌نامه افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها

۵ ــ بخشودگی مالیات، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر عوارض (نظیر عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) برای کسب‌وکارهای تولیدی و خدماتی خرد تا انتهای اردیبهشت‌ماه

۶ ــ امهال و تنفس ۶ماهه وصول کلیه مطالبات بانک‌ها، دوایر دولتی و عمومی نظیر مالیات، حق بیمه تأمین اجتماعی و سایر عوارض (نظیر عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) برای کسب‌وکارهای تولیدی و خدماتی خرد

۷ ــ تدوین «برنامه جامع نقش‌آفرینی نظام پولی ــ مالی ــ اعتباری کشور در کنترل بحران اقتصادی کرونا» با مشارکت بخش خصوصی

۸ ــ تدوین «برنامه جامع بهبود فضای کسب‌وکار و ارتقای سرمایه‌پذیری کسب‌وکارهای خدماتی کوچک و متوسط» با مشارکت بخش خصوصی و با هدف ارتقای تاب‌آوری این بخش از اقتصاد ملی در برابر تهدیدات ناشی از بحران کرونا

▣ تامین منابع مالی، مهم‌ترین نکته

عباس آرگون با اشاره به پیشنهادات اتاق بازرگانی برای مشکلات اقتصادی بلند مدت ناشی از کرونا اظهار کرد: مهم‌ترین نکته در اجرای این پیشنهادات و راهکارها تامین منابع مالی آن‌هاست. وضعیت بین‌المللی علاوه بر تحریم‌ها حاکی از آن است که ایران امکان فروش نفت با نرخ پیش‌بینی شده در بودجه را برای امسال ندارد و صادرات ما نیز کاهش یافته است. از سوی دیگر تعطیلی بنگاه‌ها و کساد فعالیت‌های اقتصادی امکان وصول مالیات در نظر گرفته شده در بودجه را برای دولت ندارد. بنابراین نه تنها درآمدهای نفتی بلکه درآمدهای غیر نفتی دولت هم کاهش یافته است.

به گفته وی، آنچه که در شرایط فعلی اهمیت دارد این است که باید مراقبت شود برای مثال بانک مرکزی از چاپ پول جلوگیری کند تا از تورم سنگینی که از پیامدهای آن است، جلوگیری شود.

عضو کمیسیون بازار پول و سرمایه ایران در خصوص محل تامین منابع مورد نیاز دولت برای اجرای طرح پیشنهادی اتاق بازرگانی بیان کرد: دولت باید تمرکز خود را بر فروش اوراق مشارکت بگذارد، همچنین از نهادهایی مثل بنیاد مستضعفان، آستان قدس و ستاد اجرایی امام(ره) کمک مالی دریافت کند. همچنین دولت می‌تواند به فروش دارایی‌های خود از طریق بازار سرمایه که در وضعیت مناسبی به سر می‌برد، بپردازد. استفاده از منابع صندوق توسعه ملی و کمک‌های بین‌المللی دیگر گزینه ممکن پیش‌روی دولت خواهد بود. آرگون معتقد است در شرایط فعلی حفظ آمار اشتغال کشور اهمیت فراوانی دارد و اگر بناست در چارچوب شعار سال یعنی جهش تولید حرکت شود، باید حمایت از مردم و فعالان اقتصادی در دستور کار باقی بماند.

عباس آرگون

> مهم‌ترین نکته در اجرای پیشنهادات و راهکارهای فعالان بخش‌خصوصی تامین منابع مالی آن‌هاست

یادداشت

مراقب سرمایه‌های اجتماعی باشیم

علی اکبر نیکواقبال
اقتصاددان

با شیوع ویروس کرونا در جهان شاهد رفتارهای متفاوتی در جامعه و بازار هستیم که در این باره باید گفت در این مواقع واکنش انسان‌ها در تمام دنیا حدودا یکسان است. خداوند این ودیعه را در وجود آنها قرار داده که به دنبال سود شخصی باشند و در نتیجه اعمال و رفتار آنها از این فطرت انسانی نشات می‌گیرد که به دنبال بهبود زندگی و رفاه باشند. اما نکته مهم اینجاست که در بسیاری از کشورها توانستند شرایط اقتصادی را به نحوی تنظیم کنند که این سود شخصی به سود اقتصاد کل تمام شود. هرقدر انسان‌ها بیشتر فعالیت کنند برای بهبود زندگی خودشان خواهد بود که به قول آدام اسمیت، افرادی مانند قصاب‌ها یا رانندگان تاکسی و ... برای مردم از صبح زود تا آخر شب کار نمی‌کنند بلکه برای زندگی بهتر خودشان است. یا اینکه همیشه گفته‌اند که هیچ گربه‌ای برای سوددهی به انسان‌ها موش نمی‌گیرد. بنابراین سیاست اقتصادی خوب، آن است که بتواند از این ویژگی که خداوند در نهاد انسان‌ها قرار داده، به سود کل جامعه و اقتصاد بهره‌برداری کند. در کشور ما نیز فعالیت‌های بخش خصوصی که به سود جامعه در بیاید تاحدودی تحت‌الشعاع بسیاری از مسائل دیگر از مسائل اداری و سوءاستفاده گرفته تا سوءمدیریت‌ها قرار گرفته که این امر ممکن است مقداری بدبینی را است در کشور رواج دهد. این بدبینی هم به یکباره با نگرانی مبنی براینکه مبادا در چنین مسائلی مانند کرونا دولت نتواند وظیفه خودش که تامین نیاز مردم و جامعه است را به خوبی ایفا کند، همراه می‌شود. به این مهم، بی‌اعتمادی اجتماعی یا نزول سرمایه‌های اجتماعی می‌گویند در حالی که در این شرایط باید به گونه‌ای تصمیم گرفت که مردم به یکدیگر و دولت اعتماد داشته باشند و دولت نیز بر پایه‌های مردمی فعالیت‌های خود را استوار کند.

اما متاسفانه در حال حاضر با این مشکل روبه‌رو شدیم که مدام فکر می‌کنیم مبادا دولت نتواند از این اتفاق سربلند بیرون بیاید و نیازهای مردم را تامین کند. این در حالی است که تحریم‌ها به صورت کم یا زیاد اثرگذاری خود را کرده یا می‌کند و این امر فضای مبادلات اقتصادی و کسب‌وکار اقتصادی را تحت الشعاع قرار می‌دهد چرا که هر فعالیت اقتصادی خوب حاصل واردات قطعات مواد اولیه و تجهیزات، تولید کیفی کالاها و خدمات و در نهایت صادرات به بازارهای هدف است. وقتی جریان اقتصادی خدشه‌دار می‌شود حاصل آن تورم است که در یک‌سال گذشته با نوسانات تورمی روبه‌رو بودیم و این موضوع در قشر فقیر تاب‌آوری را ضعیف کرده است.

حالا تصور کنید در این فضا بیماری جدید واگیردار هم وارد شود که منجر به تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها و ... شود که در نهایت نگرانی مردم را افزایش می‌دهد و به سود فرد یا اجتماع هم نیست. چرا که در این شرایط امکان دارد مردم به سوی فروشگاه‌ها و خرید با حجم بالا هجوم ببرند که این رفتار اجتماعی برای حتی خود افراد هم مناسب نیست چه برسد به دولت و جامعه. در شرایط کنونی به هرحال باید بین دو ضرر تعطیلی مراکز عمومی و اداره‌ها و دانشگاه‌ها و مدارس و همچنین آسیب‌های اقتصادی و ... ناشی از این آن، ضرر کوچک‌تر را انتخاب کرد تا از فاجعه بزرگ پیشگیری کنیم. این تصمیم به طور قطع خسارت اقتصادی کوتاه مدتی هم به همراه دارد اما از خسارت بزرگ‌تر جلوگیری می‌کند.

همانطور که در حال حاضر بسیاری از کشورها به سمت قرنطینه و تعطیلی روی آورده‌اند. در این شرایط دولت باید با استفاده از نظرات کارشناسی و تخصصی تدابیر ویژه‌ای بیاندیشد تا آثار منفی را به حداقل برساند که البته در این میان باید کمتر نگران امور سیاسی باشد و فضای عقلایی و روشنی ایجاد کند.

تعرفه ورود و خروج کالا در سال ۹۹ ابلاغ شد

جدول تعرفه و حقوق ورودی کالاهای وارداتی که به تصویب دولت رسیده است، برای اجرا از فروردین سال ۹۹، با امضای معاون اول رییس جمهوری ابلاغ شد. بر اساس این ابلاغ؛ مجموع حقوق گمرکی سود بازرگانی ۴۶۴ ردیف همراه با حذف، ایجاد، اصلاح شرح ردیف تعرفه و مندرجات ذیل یادداشت فصول کتاب مقررات صادرات و واردات است که به تائید دفتر هیات دولت رسیده است و برای اجرا از اول سال جاری ابلاغ می شود.

به گزارش ایرنا؛ هرکشوری همان‌طور که مرزهای زمینی، دریایی و هوایی دارد، در اقتصادش هم مرزهایی برای کنترل ورود و خروج کالا درنظر می گیرد؛ در واقع هر کشوری برای ورود یا خروج کالاهای مختلف را از مرزهایش، رعایت قوانینی دارد؛ دلیل آن هم لزوم محافظت آن کشور از اقتصادش است، چرا که ورود بی‌رویه یا خروج بی‌حساب و کتاب کالاها ممکن است باعث بر هم خوردن توازن در اقتصاد آن کشور شود و به گرانی یا کمیابی یک کالا یا بروز تورم در آن کشور منجر شود. در کشور ما نیز قوانینی در این باره وضع شده است که مهم‌ترین آنها قانون صادرات و واردات کالا و آیین‌نامه‌های اجرایی آن است که در سال ۱۳۷۲ در ۴۶ ماده تصویب شد.

فهرست کالاهای مشمول مقابله با کرونا اعلام شد

معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران با هدف ساده‌سازی تشریفات گمرکی و تسریع در واردات و صدور مجوزها، فهرست کالاهای مشمول مقابله با کرونا را به تفکیک ردیف‌های تعرفه‌ای به وزارت صمت اعلام کرد. به گزارش گمرک ایران، فهرست تعرفه‌ها و شرح مشخصات اقلام مورد نیاز جهت مقابله با ویروس کرونا (کووید ۱۹) توسط مرجع طبقه بندی نظام هماهنگ سازمان جهانی گمرک (WCO) به زبان انگلیسی تهیه و تنظیم شده است که به همراه ترجمه آن به زبان فارسی به وزارت صمت اعلام شد. این اقدام به دنبال واگذاری رفع ممنوعیت واردات، اعمال محدودیت و ممنوعیت صادرات، تغییر در سود بازرگانی واردات و عوارض صادراتی اقلام مورد نیاز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به وزارت صنعت، معدن و تجارت و با هدف تأمین نیاز مراکز درمانی و مردمی برای مقابله و مهار ویروس کرونا انجام شده است.در این پیوست محتوای نامه معاون گمرک به وزارت صنعت، معدن و تجارت به همراه مراجع طبقه بندی نظام هماهنگ برای اقلام پزشکی مربوط به کووید ۱۹ تنظیمی از سوی سازمان جهانی گمرک wco به زبان انگلیسی و ترجمه فارسی آمده است.

اقلام جدید ممنوعه صادراتی برای مقابله با کرونا

گمرک ایران فهرست جدیدی از اقلام جدید ممنوعه صادراتی را برای مقابله با کرونا به گمرکات سراسر کشور اعلام کرد.

گمرک ایران با انتشار فهرستی، جدیدترین اقلام مشمول ممنوعیت صادرات از جمله تجهیزات پزشکی را برای مقابله با ویروس کرونا اعلام کرد. این اقلام جدیدترین فهرستی است که از سوی سازمان غذا و دارو به گمرک جهت اجرا تا اطلاع ثانوی ابلاغ شده است. اقلام این فهرست عبارت است از؛تجهیزات مورد نیاز-ونتیلاتور مراقبت ویژه بزرگسالان-مانیتور علائم حیاتی پرتابل-مانیتور علائم حیاتی بدساید-مانیتور علائم حیاتی سانترال-پمپ سرنگ-پمپ سرم-دستگاه رادیوگرافی موبایل دیجیتال-سی تی اسکن-دستگاه الکتروشوک دستی-سی پپ-بای پپ-ساکشن-نبولایزر اولتراسونیک-انواع فشارسنج-دستگاه لارینگوسکوپ-دستگاه الکتروکاردیوگرافی-تشک مواج-گوشی پزشکی-کپنوگراف-گان-ماسک سه لایه-ماسک N۹۵-لباس COVERALL-کاور سر-کاور کفش-دستگاه اکسیژن ساز-انواع تب سنج-انواع پالس اکسی‌متر.

پس از شیوع کرونا در کشورهای جهان بسیاری از کشورها از جمله ایران صادرات مورد نیاز برای مقابله با این ویروس را ممنوع اعلام کردند.

گزارش صمت از پیش‌بینی وضعیت سینمای ایران در سال ۹۹

بازگشت رونق به سینما در گرو شفافیت

یکی از شاخص‌هایی که سینمای ایران می‌تواند در عرصه مدیریت منابع با دستمایه قرار دادن آن به روزهای بهتری برسد شفافیت در عرصه هزینه‌های جاری در سینمای ایران است

علی نعیمی : سینمای ایران در سال ۹۸ روزهای پر فراز و نشیبی را سپری کرد. اتفاقات تلخ اجتماعی که در نیمه دوم سال رخ داد عملکرد سینماها در فروش فیلم را با مشکل روبه‌رو کرد به نحوی که بر اساس اعلام سازمان سینمایی متوسط فروش سینمای ایران در مقایسه با سال گذشته خود در جذب مخاطب با کاهش ۱۰ درصدی روبه‌رو بوده است.

به گزارش صمت، شیوع ویروس کرونا در ماه پایانی سال ۹۸ نیز باعث شد سینمادارها و سینمای ایران چه در عرصه تولید و چه در عرصه اکران با مشکلات بسیاری روبه‌رو شوند. بسیاری از دفاتر تولید به دلیل رکود در بازار سینمای ایران با تعطیلی روبه‌رو شدند و تهیه‌کنندگان و مدیران تولید سینمای ایران امیدوارند سینما در سال جاری بتواند نسبت به کمبودهای رخ داده در سال ۹۸ با جبران روزهای تلخ، افق روشنی را پیش روی خود بگذارد.

یکی از شاخص‌هایی که سینمای ایران می‌تواند در عرصه مدیریت منابع با دستمایه قرار دادن آن به روزهای بهتری برسد شفافیت در عرصه هزینه‌های جاری در سینمای ایران است.

صرفه جویی در هزینه‌ها

مهدی رحمانی کارگردان سینمای ایران که سال ۹۸ فیلم «کارت پرواز» از او در گروه سینمایی هنر و تجربه روی پرده رفت در گفت‌وگو با صمت با اشاره به پیش‌بینی‌اش درباره سینما در سال ۹۹ گفت: پیش‌بینی کردن در چنین شرایطی بیشتر شبیه رویاسازی است. ما شاید بتوانیم از رویاهایمان صحبت کنیم. اما اینکه چقدر شرایط سینمای ایران در سال جاری می‌تواند روند رو به بهبودی را سپری کند، به مولفه‌های مختلفی بستگی دارد.

وی در ادامه گفت: قطعا در سال جاری با سختی‌های بسیاری به خصوص در زمینه بودجه روبه‌رو هستیم. شرایط کشور به صورت کلی شرایط سختی از لحاظ مالی است و سینمای ایران و مجموعه مدیریتی نیز از این قاعده مستثنا نیستند. در چنین شرایطی صرفه جویی در هزینه‌های اضافه باعث می‌شود بودجه محدود سینما صرف کارهای بیشتری شود.

وی با اشاره به شیوع ویروس کرونا گفت: ویروس کرونا به ما نشان داد تعطیلی بعضی از رویدادهای سینمایی هیچ آسیبی به بدنه سینما نمی‌زند و اساسا برگزاری‌شان ضرورتی ندارد. طبیعی است که وقتی می‌توانیم این مخارج را به جای اینکه خرج مراسم‌های بی‌مصرف و بی‌خاصیت و جشنواره‌های بدون بازدهی کنیم خرج تولید و زیرساخت‌های سینمایی کنیم آنوقت سینمای ایران می‌تواند روند رو به رشدی داشته باشد.

رحمانی در پایان گفت: سینمای ایران باید پیش‌گام در تولید امید و پیدایش جریان‌های امید ساز در کشور باشد. ساخت فیلم‌هایی با مضامین امید نیازمند جامعه ما است که در ماه‌های آینده از شر ویروس کرونا خلاص می‌شود.

ساخت فیلم‌های امیدبخش

صحبت‌های رحمانی ناظر بر یک اصل مهم در سینما است. هرگاه روحیه جمعی جامعه نسبت به رخدادها با ضعف‌هایی روبه‌رو است ساخت آثار امیدبخش می‌تواند به جامعه کمک کند.

محمدحسین فرح‌بخش تهیه‌کننده با سابقه سینمای ایران در گفت‌وگو با روزنامه صمت با اشاره به روند سینمای ایران در سال ۹۹ گفت: به نظر می‌رسد سینمای ایران با توجه به ویروس کرونا روزهای سختی را در سال جاری پیش رو داشته باشد. از طرفی بسیاری از سینمادارها و سینماگران با مشکلات معیشتی و شغلی روبه‌رو می‌شوند و از سوی دیگر ضررهایی ناشی از تعطیلی سینماها بود به کل بدنه سینما آسیب می‌زند.

وی در ادامه گفت: کل چرخش مالی سینمای ایران در خوش بینانه‌ترین حالت در سال ۳۰۰ میلیارد تومان است که با وجود از دست رفتن فصل اکران نوروزی به نظر می‌رسد از لحاظ جذب مخاطب سینمای ایران در سال جاری با مشکلات جدی روبه‌رو خواهد بود.

فرح‌بخش گفت: در چنین شرایطی باید ترکیب اکران فیلم‌ها را برای باقیمانده فصول سال ۹۹ به طوری چید که بتوانیم آثار شاد و کمدی و امیدبخش را تولید و اکران کنیم. جامعه ایرانی پس از ویروس کرونا روحیه ضعیف و شکننده‌ای خواهد داشت و نیازمند التیام زخم‌هایش است و سینمای ایران باید با تولیدات خود امید و نشاط را به جامعه بازگرداند.

پساکرونای سینمای ایران

منوچهر محمدی با بیان اینکه به نظر می‌رسد سازمان سینمایی در حوزه سینما در سکوت و سکون به سر می‌برد، پیشنهاد کرد: برای جبران خسارت وارد شده به سینماها در پی شیوع ویروس کرونا، هزینه برگزاری جشنواره جهانی فجر صرف حفظ سینما شود و نیز تغییراتی در چیدمان اکران نوروز برای جذب مخاطب در دوران پساکرونا صورت گیرد.

این تهیه‌کننده و مدیر دو مجموعه سینمایی «زندگی» و «مگامال» در گفت‌وگویی با ایسنا ضمن اشاره به اینکه به نظر می‌رسد برای وضعیت سینما و مشکلات پیش آمده ناشی از شیوع کرونا ویروس اقدامی عملی انجام نمی‌شود، پیشنهادهایی مطرح و بر نکاتی تاکید کرد.

او پیش از هر چیز گفت: به شخصه آرزو می‌کنم هرچه زودتر و با کمک پزشکان و پرستاران و کادر درمانی کشور و مدیریت صحیح در این زمینه، ریشه شیوع این ویروس از ایران عزیز قطع شود و ما با حداقل ضرر و زیان در همه عرصه‌ها از جمله در عرصه سلامت مواجه باشیم چون بیش از هر چیز سلامت ایرانیان عزیز باید هدف و آرزوی ما باشد.

محمدی افزود: اما وقتی شرایطی اضطراری از این دست پیش می‌آید و یک اپیدمی آن هم در این ابعاد و گستردگی که می‌تواند اثرات زیانباری بر بخش‌های دیگر داشته باشد، شکل می‌گیرد، طبیعی است که دولت به عنوان نماد حاکمیت نباید از عرصه‌های دیگر غفلت کند. به هر حال با دستورالعمل‌های ستاد مبارزه با کرونا و قرنطینه کردن نسبی‌ای که الان در کشور جریان دارد، بسیاری از کسب و کارها به طور جدی دچار ضرر و زیان شده، به خصوص برای ما ایرانیان که معمولاً در شب عید و نوروز حجم بالای گردش اقتصادی در تمامی حوزه‌های جریان پیدا می‌کند.

تهیه‌کننده فیلم‌های «مارمولک»، «ارتفاع پست» و «طلا و مس» در ادامه‌ی اظهارنظر خود درباره ضررهای وارد شده به مشاغل به طور اختصاصی درباره سینماها گفت: سال ۹۸، از جنبه‌های مختلف سال خیلی خوبی برای سینمای ایران نبود و اهالی سینما به‌ویژه کسانی که صاحب سالن هستند به امید سال ۹۹ و نوروز بودند که متاسفانه با این اتفاق روبه‌رو شدند. اگر بخواهیم روی اعداد و ارقام صحبت کنیم باید بگویم فارغ از اینکه سینماها دایر باشند یا تعطیل، هر صندلی به طور متوسط بین ۲ هزار تا ۲۵۰۰ تومان برای صاحب سالن هزینه می‌برد که شامل هزینه‌های مربوط به پرسنل، حقوق، بیمه، شارژ و سایر هزینه‌هاست. چنین عددی را اگر در تعداد صندلی‌های مجموعه ضرب کنیم به راحتی متوجه می‌شویم که حتی اگر نخواهیم دست به تعدیل نیرو بزنیم، با چه رقم‌هایی مواجه هستیم. البته تا جایی که من خبر دارم بیشتر سینماداران نه تنها تعدیل نیرو نکردند، بلکه حقوق اسفند را به‌رغم مضیقه شدیدی که وجود داشته پرداخت می‌کنند، آن هم در شرایطی که این حقوق اسفند شامل عیدی و پاداش سنوات و در واقع معادل چهار ماه حقوق است و فشار سنگین به صاحبان سینماها وارد می‌کند.

این سینمادار یادآور شد: در سال‌های گذشته وقتی حوادث و بلایای طبیعی نازل شدند، دولت بلافاصله در حوزه‌های مختلف وارد عمل شد و حداقل یک کمیته ویژه تشکیل می‌داد تا بر اساس آن ضرر و زیانی که مثلا به بخش‌های کشاورزی و صنعت وارد شده را جبران کند؛ بخشی از این کمک به شکل پرداخت نقدی بود، بخشی به شکل پرداخت وام با سود بانکی اندک و بخشی هم کمک‌های دیگر. در این اتفاق اخیر آن‌طور که از شواهد و قراین برمی‌آید به احتمال بسیار زیاد تا اواخر فروردین همچنان ماجرا ادامه‌دار است و این دو ماه که برای صاحبان سینماها محل تامین کسری هزینه‌های ماه‌های آینده مثل محرم و صفر و ماه رمضان هم بود، از دست می‌رود. این شرایط یکی از اتفاقات نادر و سخت سینماست و اگر دولت به کمک سینماداران نیاید مشکلات عدیده‌ای را می‌توان پیش‌بینی کرد از جمله اینکه برخی سالن‌ها تصمیم بگیرند طور کامل تعطیل شوند که با توجه به ناوگان کوچک سینمای ایران ضرر بزرگی به صنعت سینمای کشور وارد خواهد شد.

او گفت: اتفاق دیگر ممکن است تعدیل نیرو باشد و در شرایطی که کشور ما هم با تورم بالا و هم رکود سنگین و بیکاری فزاینده مواجه است، اقدام خوبی نخواهد بود پس لازم است دولت چاره‌اندیشی کند. توصیه من این است که دولت به‌خصوص وزارت ارشاد هر چه سریعتر در روزهای باقیمانده سال تصمیم جدی بگیرد. یکی از کارهایی که می‌تواند انجام دهد حداقل این است که با توجه به تاخیر در تغییر زمان جشنواره جهانی فیلم فجر، منابع میلیاردی که برای آن جشنواره بوده را به جبران ضرر و زیان این بخش اختصاص دهند. چه اشکالی دارد یک سال جشنواره را با توجه به این شرایط برگزار نکنیم و منابعش را به «اساس» سینما و حفظ آن اختصاص دهیم؟

منوچهر محمدی گفت: نکته بعدی این است که اکران زمستان که شامل بهمن و اسفند می‌شد عملاً از بین رفته و اکران عید هم به طریق اولی از بین می‌رود. اگر این ماجرا ادامه پیدا کند احتیاج است که حداقل با صنف‌های مرتبط مثل تهیه‌کنندگان، پخش‌کنندگان و سینماداران جلساتی برگزار شود تا چاره اندیشی صورت گیرد وگرنه با یک آشفتگی در این زمینه مواجه خواهیم شد و مشکلاتی بروز خواهد کرد که حل آن به نظرم پیچیده خواهد بود. اصلا برای من اسباب تعجب است که در این روزها ارشاد در یک سکوت و سکون به سر می‌برد و انگار هیچ فعالیتی در آن نیست. در حالی که قاعدتا می‌توانستند در این مورد جلساتی را تشکیل دهد که لزوما به این معنا نیست به شکل فیزیکی باشد ولی باید زودتر چاره‌اندیشی شود.

او با اشاره به تعدد آراء و سلایق در سینما تاکید کرد: فکر می‌کنم دوران پساکرونا، مجموعه‌ای از اختلافات و مشکلات را در سینما به وجود آورد که خودش داستان مفصلی خواهد بود.

محمدی در بخشی دیگر از صحبت‌های خود ادامه داد: نکته مهم دیگر این است که بالاخره این ویروس از ایران خواهد رفت و اعلام می‌کنند بازگشایی سینماها اشکالی ندارد، ولی چگونه باید اعتمادی را برای مخاطب ایجاد کرد که دوباره به سینماها برگردد؟ چون مطمئنا تا وقتی مردم به درجه‌ای از اعتماد روحی و روانی نرسند، سینماها باید با حداقل ظرفیت شروع به کار کنند و این باز هم خودش یک ضرر است، براین اساس دامنه این ضرر و زیان را باید تقسیم بندی کنیم و برای هر دوره‌ای از این تقسیم بندی هم برنامه، هم راهکار و هم روش‌های خاصی طراحی کنیم. مثلاً اگر وظایفی بر عهده سالن‌دارهاست از نظر ایمنی و مسائل بهداشتی اقدام شود اما به نظرم همه چیز در یک سکوت و سکون غیرقابل باور رفته و این‌ها چیزی نیست که برعهده وزارت بهداشت بگذاریم، اساساً حوزه تخصصی وزارت بهداشت نیست که برای سینما و وضعیت اکران آینده تصمیم بگیرد بلکه باید در یک ترکیب صنفی و دولتی بررسی شود.

اصلا این وضعیت شاید هیچ خدمتی به بعضی فیلم‌های انتخاب شده نکند و بیشتر آنها را دچار مشکل کند. البته همه این‌ها را می‌گوییم اما متاسفانه علائم و نشانه‌هایی مبنی بر ایجاد کارگروه یا تصمیم گیری در این باره دیده نمی‌شود و انگار همه چیز در کماست، چون اگر هم کاری انجام شده حداقل خبری به ما نرسیده است. بنابراین دوستان بدانند این دوران سپری می‌شود و در نهایت ما می‌مانیم و حجم زیادی مشکل که اگر فکری نشود، به جز اینکه رابطه جامعه سینمایی و دولت تیره‌تر شود نتیجه دیگری باقی نمی‌ماند.

برای رونق گیشه سینما از الان برنامه‌ریزی کنیم

بازیگر و تهیه‌کننده سینما، گفت: سینما بهترین زمان الان برنامه و طرح‌های مناسبی را تدوین کرد تا خسارت‌های گیشه جبران شود.

حبیب اسماعیلی که علاوه بر تهیه‌کنندگی به عنوان پخش‌کننده نیز در سینمای ایران فعالیت دارد، در گفت‌وگو با ایرنا درباره تعطیلی سینماها و پیش‌بینی وضعیت اکران فیلم‌ها، اظهارکرد: فعلا کسی اطلاع دقیقی از زمان بازگشایی سینماها ندارد اما آنچه مسلم است اینکه حتما برنامه‌ریزی اکران فیلم‌های نوروز با تغییرات بسیاری همراه خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه احتمال وقفه دو ماهه برای بازگشایی سینماها وجود دارد، گفت: این وقفه می‌تواند فشردگی نمایش فیلم‌های پشت صف اکران را بیشتر و بیشتر کند و در واقع این معضل هم برای سینما بسیار سخت است.

تهیه‌کننده فیلم سینمایی خرگیوش افزود: نکته دیگر از دست دادن بهترین زمان اکران سال است که از اواخر اسفند ماه شروع و تا نیمه فروردین ادامه دارد و ما این زمان طلایی اکران را متاسفانه از دست داده‌ایم.

اسماعیلی تاکید کرد: حتما باید از الان برای وضعیت اکران فیلم‌ها و سینماها برنامه‌ریزی کاملی کنیم تا زمان بازگشایی سینماها با برنامه درست صاحبان فیلم‌ها کمتر متضرر شوند.

وی با بیان اینکه از اواسط اردیبهشت ماه هم ماه مبارک رمضان آغاز خواهد شد، گفت: با برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های مناسب این زمان را هم می‌توان برای رونق سینماها مانند چند سال گذشته فعال کرد یعنی به نوعی با اکران فیلم‌های جذاب و برنامه‌ریزی درست تا حدی از خسارت گیشه در تعطیلات به دلیل بیماری کرونا را جبران کرد.

بازیگر فیلم سینمایی ۳۶۰ درجه درباره اینکه آیا افزایش نرخ بلیت سینماها می‌تواند کمکی به این صنف کند؟ گفت: بله قطعا افزایش نرخ بلیت سینما به نفع تهیه‌کننده و سینمادار است اما با توجه به این وضعیت اقتصادی کشور و اتفاقات روی داده بعید به نظر می‌رسد که گزینه افزایش نرخ بلیت سینماها رای آورده و اعمال شود.

موسیقی، دارویی برای تلطیف ذهن در برابر کرونا

این روزها که روزهای پرنگرانی ناشی از شیوع ویروس کرونا را می‌گذرانیم؛ شنیدن موسیقی راه موثری برای تلطیف شرایط ذهنی خود و اطرافیان خواهد بود.

به گزارش ایرنا، نقش انکار نشدنی موسیقی در تحت تاثیر قرار دادن احساسات ما بر کسی پوشیده نیست. امواج موسیقی به دلیل برخورداری از بار هیجانی و عاطفی، تأثیرات عمیقی بر روحیه و عواطف انسانی دارد. از موسیقی می‌توان به عنوان یک ابزار قدرتمند برای دور کردن استرس استفاده کرد. گوش کردن به موسیقی ممکن است آرامش زیادی به ذهن و بدن ما بدهد، مخصوصاً یک قطعه موسیقی ملایم تأثیرات مفیدی روی عملکردهای فیزیولوژیک خواهد داشت. ضربان قلب را کاهش می‌دهد، فشارخون را پایین می‌آورد و ترشح هورمون‌های استرس‌زا را کم می‌کند. موسیقی باعث می‌شود بعضی احساسات سرکوب‌شدهٔ خود را کشف کنیم و مانع پرسه زدن ذهن در حوالی کوچه وسواس و اضطراب می‌شود.

موسیقی؛ همراهی برای تمام فصول

بر اساس یکی از اصول علم زیبایی شناسی، مفهوم زیبایی در زمان‌ها و مکان‌های مختلف متغیر خواهد بود. پس تاثیر موسیقی هم در شرایط یکسان نه چندان خوشایند فعلی بر روی هر فرد میتواند متفاوت باشد. پس اشتباه‌ترین کار در این زمان این است که از یک سبک موسیقی بعنوان یک نسخه عمومی برای همگان استفاده کرد.

از آنجا که یک قطعه موسیقی بر روی هر فردی تأثیر متفاوتی بر جای می‌گذارد فقط خود فرد می‌تواند تشخیص دهد چه موسیقی‌ای دوست دارد و در حالات روحی مختلف چه آهنگی برایش مناسب‌تر است. هیچ بعید نیست آرامشی که یک شنونده از شنیدن تکنوازی ویلنسل هنرمندی مانند ژاکلین دوپره در کنسرتو ویلنسل الگار به‌دست می‌آورد را شخص دیگری در شنیدن سونات مهتاب بتهوون و قطعه لبه تاریکی اریک کلاپتون به‌دست آورد.

هر موسیقی زیبایی مناسب این شرایط نیست

اما در تمام این موارد مشخص و ثابت است که در چنین شرایطی دوری از آثار موسیقی با بار اعتراضی و مفهومی خشن کار درستی می‌تواند باشد. بعضی موسیقی‌ها باعث هماهنگی و همسویی ذهن و بدن می‌شوند و درنتیجه کیفیت زندگی را بهبود می‌بخشند.

البته به جرات می‌توان گفت هنگامی که به بررسی نقش موسیقی در کاهش استرس می‌پردازیم منظورمان از موسیقی خوب نوعی از موسیقی است که بتواند در کاهش استرس به فرد کمک کند و در این مقاله به هیچ عنوان قصد ارزش گذاری روی سبک‌های موسیقی نداریم.

موسیقی مناسب، هیجان، غم و اندوه مزمن را کاهش می‌دهد، افسردگی را درمان می‌کند و اعتماد به نفس افراد را بالا می‌برد. با نیم نگاهی به تصاویر منتشر شده در فضای مجازی در خواهیم یافت که پرستاران با شنیدن موسیقی کمتر احساس خستگی کرده و باروحیهٔ بهتری در محل کار خود به انجام وظیفه خطیر خود مشغول هستند.

و در شرایط فعلی که در جامعه ما موجی از استرس ناشی از شیوع ویروس کرونا به راه افتاده و بسیاری از ما بالاجبار در خانه ماندن را برگزیده‌ایم انواع موسیقی کلاسیک به ویژه مربوط به دوران رمانتیک و باروک از سویی و شنیدن آثار موسیقی کلاسیک سبک و ملودی محور مانند آلبوم‌های ریچارد کلایدرمن، آندره ریو از سوی دیگر و تکنوازی‌های هنرمندان ایرانی مانند مسعود شعاری و حسین علیزاده و بسیاری دیگر می‌تواند در دور کردن ذهن ما از انواع و اقسام تشویش‌ها یاری کند.

بی گدار به آب نزنیم

در چنین شرایطی اگر شنونده حرفه‌ای موسیقی و آشنا به زیبایی شناسی سبک‌های مختلف موسیقی و ساختار آثار نیستید شنیدن آثار هوی متال آثاری که دارای پیچیدگی‌های تخصصی هستند به هیچ روی پیشنهاد نمی‌شود. اگر تأثیر موسیقی را بر ذهن و روان خود جدی نگیرید و ذهن خود را به هر چه که در بازار ارائه می‌شود یا از رسانه‌ها پخش می‌شود، بسپارید باید به شما گفت گوش ندادن به موسیقی به‌مراتب بهتر از گوش دادن به موسیقی نامناسب است.

زیرا بعضی موسیقی‌ها بسیار غمگین و پر از کلمات تلقینی منفی هستند و با گوش دادن به آنها احساس یاس و بدبختی بر شنونده غالب می‌شود. گوش دادن به چنین اشعار و آهنگ‌هایی به‌مرورزمان فرد را به وادی افسردگی می‌کشاند. حتی بعضی از موسیقی‌ها ظاهراً شاد هستند؛ درحالی که درون خود بار منفی و اشعار محزون‌کننده دارند.

ریتم، ملودی و سروتونین

پژوهش‌های دانشگاهی نشان‌داده‌است ریتم و ملودی موسیقی کلاسیک سطح سروتونین تولیدی در مغز را افزایش می‌دهد. ریتم موسیقی، ضربان‌های طبیعی بدن مانند ضربان قلب یا امواج آلفای مغز را نیز تحریک می‌نماید. ملودی موسیقی یا تعداد اصواتی که به‌دنبال یکدیگر اجرا شده‌اند نیز به مثابه جرقه‌های شتاب‌دهنده در مغز عمل می‌کند.

سروتونین به‌عنوان یک هورمون عصبی، پالس‌های اعصاب را برای برقراری حس شادمانی و رضایت و آرامش منتقل می‌کند. اگر مغز تولید سروتونین را کاهش دهد افسردگی بروز می‌کند، اما وقتی عاملی بتواند بر مغز انسان اثر بگذارد که سروتونین را تولید نماید، به انسان آرامش و نشاط دست می‌دهد. این عامل می‌تواند یک آهنگ موزون باشد. در پی نفوذ این عوامل، مغز دستور تولید مقداری سروتونین را صادر می‌کند و برحسب مقدار سروتونین تولیدشده احساس خوشی و راحتی ایجاد می‌گردد.

البته باید توجه‌داشت ملودی و ریتم در موسیقی از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند هستند و هر دو بر احساس و عواطف آدمی تاثیر گذار. که هم سبب آرامش می‌شوند و هم می‌توانند به نظام دفاعی بدن کمک کنند.

موسیقی کلاسیک یک آرامبخش بی‌عارضه

موسیقی می‌تواند بر دستگاه هورمونی، ضربان‌قلب و فشارخون موثر باشد. پژوهشگران بر این باوراند که هنگامی که به موسیقی کلاسیک گوش می‌دهیم، این نوع موسیقی اثراتی بر مغز ما می‌گذارد و این اثرات تغییراتی در مغز ما ایجاد می‌کند که بر جسم و روان ما اثر می‌گذارد.

تحقیقات نشان داده‌اند هنگامی که در حال انجام کاری هستید و همزمان به یک موسیقی آرام کلاسیک گوش می‌دهید موسیقی تنها پس زمینه برای فعالیت هایتان نیست؛ بلکه موجب سلامت روحی، فکری، جسمی و ذهنی شما شده موجب کارآمدتر شدن عملکرد شما و بهینه تر شدن نتیجه فعالیت هایتان می‌شود. علاوه بر این نتها هنگام کار و فعالیت و در کل، زمان بیداری بلکه در هنگام استراحت و خواب نیز به شما آرامش می‌دهد و باعث بهبود کیفیت خواب تان خواهد شد.

تاثیر مثبت موسیقی کلاسیک انکارناپذیر است. اینکه شما در چه سن و سالی باشید یا در چه جایگاه اجتماعی قرار داشته باشید، فرقی نمی‌کند. دانشجو باشید یا دانش آموز، کارمند باشید یا کارآفرین، در هر صورت انسان هستید و موسیقی کلاسیک می‌تواند یکی از بهترین غذاهای جسم و روح شما باشد. به طوری که هیچ چیز نتواند بیشتر از آن به شما آرامش و راحتی خاطر دهد.

بهبود احساسات با موسیقی کلاسیک

بر اساس نتایج پژوهشی که در سال ۲۰۱۶ در مجله پلاس وان منتشر شد، میزان همدلی افرادی که موسیقی کلاسیک تصویری نگاه می‌کنند، با سایر افراد بیشتر است. پژوهش دیگری که در سال ۲۰۰۱ انجام شده است نیز نشان داد افرادی که بیشتر به موسیقی کلاسیک گوش می‌دهند، تمایل زیادتری برای به اشتراک گذاشتن عواطف و احساساتشان با سایر افراد از طریق نوشتن دارند.

بنابر این می‌توان گفت موسیقی یک نوع داروی آرامش بخش است. تحقیقات نشان داده‌اند گوش دادن به موسیقی‌های کلاسیک آرام می‌تواند سطح کورتیزول خون را پایین تر بیاورد و از این طریق منجر به ایجاد و حفظ آرامش در افراد شود.

شنبه
۱۶ فروردین ۱۳۹۹- ۱۰ شعبان ۱۴۴۱ - ۴ آوریل ۲۰۲۰-شماره۱۴۹۱-پیاپی۲۸۰۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
قائم مقام مدیرمسئول: مسعود دهشور
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن:۸۲۱۹۰-نمابر:۸۸۷۱۳۷۳۰-پیامک:۳۰۰۰۸۲۱۹۰-پیامگیر صوتی:۸۸۱۰۵۳۰۴
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی ها:۸۸۱۰۳۷۳۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی-کوچه آزادگان شماره۲۶-کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

مدیریت بحران در زمستان

طرح: حسین علیزاده

«عبور از کرونا» را جشن می گیریم

مجید مجیدی - کارگردان: این‌بار با کرونا، در نگاه اول سایه ترس و وحشت و نگرانی است و به ظاهر هرچه جلوتر برویم انگار این نگرانی بیشتر و بیشتر می‌شود! اما این یک روی سکه است. روی دیگر سکه همدلی، ایثار، فداکاری و گذشت آن هم در حد اعلای خودش، یعنی از جان خود گذشتن برای نجات یک هموطن و در خط مقدم این جبهه، جامعه پزشکی و پرستاران و کادر درمانی و همه گروه‌هایی است که به نوعی با این عزیزان پیوند دارند.

دست تک تک این عزیزان را می‌بوسیم. اینها حماسه می‌آفرینند همانند رزمندگان جان بر کفی که هشت سال از خاک و ناموس کشور عزیزمان دفاع کردند.

جامعه پزشکی و پرستاران و کادر درمانی امروز دوباره به این واژه‌ها جان دادند و غبارروبی کردند از واژه‌های ایثار، فداکاری و گذشت و مطمئن باشید شما عزیزان که همیشه جایگاه اجتماعی‌تان محترم بوده ولی این‌بار قلب مردم ایران را تسخیر خواهید کرد. شک ندارم ما مردم بزرگ ایران این مشکل را هم همانند همه مشکلات جمعی دیگر، با همدلی، همراهی و ایمان پشت سر خواهیم گذاشت و بعد از این روزها، روزهای گذر از این بیماری را در کنار هم جشن خواهیم گرفت.

در ستایش پزشکان

علی نیک‌جو: می‌دانم که در تمام پنج سال اخیر نه تنها از سوی حاکمیت نخبه سوز، بلکه از طرف بخشی از پدرها و مادرها و برادران و خواهرهای خودمان چقدر تحت اتهامات ناروا قرار گرفتید و چه پروپاگاندای غیر منصفانه‌ای علیه شما شکل گرفت. اما رفقا؛ امروز نیک واقعم که چگونه به‌رغم دل دردمند و ذهنی زخمی، در پی پیشگیری و درمان مردم مظلوم و رنجور و مضطربی هستید که با یک سرفه ایشان ممکن است به کرونا مبتلا شوید.

همچنان که همین الان یاران شفیق ما که در خط مقدم جهت حفظ سلامت مردم تلاش کردند، خانواده خویش را از وجود پر برکت خویش محروم ساخته‌اند و جان شیرین خود را از دست داده‌اند.

همین حالا همکاران دیگری در آی‌سی‌یو بستری شده‌اند و مشخص نیست سیر بیماری این عزیزان به کدام سو میل کند. تاریخ این دیار و وجدان جمعی یک روز خواهد دانست شما در این روزگار چگونه با رفتار ایثارگرانه و مسئولانه خود و با به‌خطر انداختن جان جهان افزای خود برتن بیمار و نزار و نحیف جامعه‌ای ردای عافیت پوشاندید. دست تک تک شما را می‌بوسم.

آن‌سوی هر نگاه

جور دیگر باید دید

شهریار وجدانی - روان‌شناس
shahriar.vejdani@gmail.com

در ایستگاه مترو ایستاده‌اید و ورود قطار را نگاه می‌کنید. فکری از ذهنتان می‌گذرد که اگر به قطار برخورد کنم چه می‌شود؟ شاید حتی در چندصدم ثانیه تصویرهایی هم از این حادثه فرضی خلق کنید. در نهایت با وجودی که در حریم امن ایستاده بودید، چند قدمی عقب‌تر می‌روید... در یک مهمانی مشغول صرف شام هستید و چاقوی بزرگی را در دست دارید. فکری به سراغتان می‌آید که اگر به بغل‌دستی‌تان که حسابی شما را اذیت کرده ضربه‌ای بزنید چه می‌شود؟ این فکر، ذهن شما را مغشوش می‌کند و شاید از خود و فکرتان بدتان هم بیاید و در نهایت چاقو را روی میز رها می‌کنید.

مشابه چنین افکار ناخوانده و نامطلوبی که در انواع حالت‌ها و با شدت‌های مختلف سراغ ما می‌آیند، احساسات زیادی را هم در ما برمی‌انگیزانند. سه دسته متداول این احساسات شرم، ترس و تنفر هستند. با وجود اینکه این‌گونه افکار ما را آشفته می‌کنند، بسیار عادی و متداولند! در پژوهشی که با بیش از ۷۰۰ شرکت کننده از ۱۳ کشور مختلف برگزار شد، تقریبا همه افراد (عدد دقیق آن ۹۴ درصد است) اعلام کردند که در سه ماه گذشته حداقل یک فکر ناخوانده و ناراحت‌کننده در روز را تجربه کرده‌اند. بنابراین می‌توان چنین تفسیر کرد که این‌گونه افکار، بخشی از طبیعت انسان‌هاست و برچسب غیرعادی را از آن حذف کنیم.

این افکارِ وسواس‌گونه، بالقوه آسیبی به کسی نمی‌رسانند. مشکل از آن جایی آغاز می‌شود که این افکار وسواسی را جدی می‌گیریم و سایه‌شان در زندگی واقعی‌مان قابل رویت می‌شود. به بیان دیگر با این افکار «یکی» می‌شویم و به این باور می‌رسیم که باید در مورد آنها کاری کرد و نتیجه آن رفتارهای وسواسی و آسیب‌زننده است که در نهایت اضطراب ما را بالا می‌برد، واکنش‌های افراطی ایجاد می‌کند و همه این‌ها ما را در معرض چالش‌های بزرگ‌تر هم قرار می‌دهد.

در هفته‌های اخیر، در ایران و البته جهان، همه ما درگیر مقابله با ویروسی هستیم که با وجود تمام تلاش‌ها، همچنان در حال گسترش است.

در چنین شرایطی ترس و واکنش‌های افراطی قابل انتظار است - و در مقاله هفته گذشته به آن پرداخته شد – اما آسیب روانی دیگری که این اپیدمی‌ها در پی دارند، تفکرات وسواسی است که البته ناخوانده نیستند و خودمان تولیدشان می‌کنیم!

از مثال‌های رفتاری متداول این روزها، می‌توان زیاده‌روی در ضد عفونی کردن دست‌ها را نام برد که خودِ این کار باعث ضعیف شدن و آسیب پوست دست می‌شود و زمینه را برای ورود آلودگی بیشتر به داخل بدن مهیا می‌کند. و یا تفکرات وسواسی در مورد خرید و انبار کردن وسایل بهداشتی که سطح عمومی اضطراب را در جامعه بالا می‌برد؛ آن هم در شرایطی که افراد جامعه بیش از پیش نیازمند همدلی و شفقت نسبت به همدیگر هستند و شاید آنچه ما برای مصرف ماه‌هایمان ذخیره کرده‌ایم، بتواند در همین لحظه جان فرد دیگری را نجات دهد.

فائق آمدن بر این افکار و این واکنش‌ها، کار همین لحظه و همین امروز نیست و نیازمند تمرین است. اما شاید در دسترس‌ترین راه‌حل، معطوف کردن دایره توجه و ذهنمان به اکنون و زمان حال باشد که کمکمان می‌کند کمتر با افکار وسواسی «یکی» شویم و کمتر در دام واکنش‌ها بیفتیم.

ابزار دیگر شفقت‌ورزی است که در مقالات آینده به آن خواهیم پرداخت. تمامی توصیه‌های بهداشتی را رعایت کنید و مراقب باشید. در کنار آن، مراقب درونتان هم باشید.

شوخی‌های مجازی با کرونا

یکی از جدی‌ترین راهکارها برای روبه‌رو شدن با یک بحران بزرگ اجتماعی شوخی با آن است. کمدی همواره زهر یک اتفاق تلخ را می‌گیرد و جامعه را نسبت به موضوع آگاه‌تر می‌سازد. شوخی کردن با پدیده شوم و تلخی همچون کرونا نه‌تنها می‌تواند به هضم این رویداد تلخ کمک کند، بلکه موجب می‌شود بسیاری از نکات و توصیه‌ها از طریق همین شوخی‌ها در ذهن ثبت می‌شود. آمارهای وزارت بهداشت نشان می‌دهد کنترل این بیماری در کشور و روند رو به کاهش مرگ و میر این بیماری شیب مثبتی به خود گرفته است که نشان از آگاهی جامعه نسبت به توصیه‌های بهداشتی است. در گیر و دار مواجهه با این ویروس خطرناک موج شوخی‌ها با ویروس چشم بادامی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است و در پیج‌های مختلف دست به‌دست می‌چرخد. در کنار اینها خلاقیت کاریکاتوریست‌ها هم به فضای ملتهب کرونا غلبه کرده و بسیاری از هنرمندان این عرصه با کارتون‌های خود زهر این اتفاق را کم می‌کنند. در ادامه به بخشی از این شوخی‌ها که در شبکه‌های اجتماعی دست به‌دست می‌شود اشاره می‌کنیم.

کاربری درباره موج سفرها بعد از اعلام تعطیلی مدارس نوشته است: الان ویروس‌های کرونای ایرانی به ویروس‌های کرونای چین پیام میدن میگن: بابا بدبختا سر شما کلاه رفت. اونجا شمارو قرنطینه می‌کنن و اینجا ما داریم میریم شمال! کاربر دیگری با اشاره به وسواس‌های فکری که در جامعه شیوع پیدا کرده نوشته: کرونا نگرفتم ولی یک بیماری بدتر گرفتم به اسم «نکنه کرونا گرفتم». کاربری درباره خوشحالی یه عده بعد از گرفتن کرونا می‌نویسد: یه عده یه جوری از خودشون فیلم می‌گیرن و با خوشحالی میگن که تست کروناشون مثبت شده که انگار بعد از ۱۵ سال نازایی تست بارداریشون مثبت شده! کاربر دیگری درباره رعایت بهداشت در مقابله با کرونا نوشته: وقتی دستاتون رو ۲۰ثانیه با آب و صابون می‌شورید که ویروس کرونا از بین بره خواهشاً با پشت شلوار خشک نکنین... این مطلب را سازمان بهداشت جهانی یادش رفته به ایرانی‌ها بگه. کاربر دیگری نوشته: ولی این کرونا باعث شد بعد از کرباسچی، عراقچی، تخت روانچی، حناچی، طهرانچی و مرحوم خاشقچی یک «چی» دیگه رو هم همه بشناسیم بنام جناب آقای حریرچی. کاربر دیگری درباره قرنطینه مردم در زمان اپیدمی کرونا نوشت: آخه اونی که میگه ۱۴ روز تو خونه بشینید و بیرون نیایید، زن و شوهرای ایرانی رو نشناخته. اینا اگه کرونا نابودشون نکنه خودشون تو این ۱۴ روز همدیگر رو لت و پار می‌کنن. کاربر دیگری می‌نویسد: به عنوان یک بیولوژیست عرض کنم که سعی کنین تو وعده‌های غذا قورمه سبزی رو تو اولویت قرار بدین. از نظر پزشکی اصلا فایده‌ای برای پیشگیری از کرونا نداره ولی این روزا غذای خوشمزه بخورید. کاربر دیگری با اشاره به رخدادهای تلخ امسال می‌نویسد: ما همون مادرشوهرای آینده‌ایم که عروسامون خواهند گفت: «این مال دوره‌ای است که سیل نبردش زلزله نکشتش.گرونی ازپا درش نیاورد حتتتتتتی کروناهم نَکشتش، من چطور از پَسش بربیام؟» کاربر دیگری درباره نکات مثبت کرونا می‌نویسد: آنقدر از کرونا نترسین به جنبه‌های مثبتش هم نگاه کنین. خرید عید نداریم چون جایی نمیریم. میوه و آجیل لازم نیست بخریم چون عید دیدنی در کار نیست. آلودگی کم میشه چون هیچ‌کس از خونه خارج نمیشه. تصادفات کم میشه چون هیچ‌کس مسافرت نمیره. پس کرونا اونقدرا هم بد نیست.

مرهم

مادرم ایران بانو

عرفان نظرآهاری - شاعر:

مادرم ایران بانو، خاتون صبور هزاره‌هاست. زخم بسیار بر تن دارد و اندوهِ بسیار در دل؛ تاب جراحت بیشتر ندارد که خنجر بسیار بر گُرده‌اش جا مانده در گذر زمان.

مادرمان دردمند است و رنجور و خسته و ناتوان اما دردش به خشم و خشونت و خون و آتش درمان نمی‌شود. مادرمان عشق می‌خواهد و تعقل و صبوری و تدبیر. سوزاندن دامن مادر و بریدن گیسوانش نه حال مادر را بهتر می‌کند، نه حال ما را. مرگ مادر خوشبختمان نمی‌کند، یتیم‌مان می‌کند. مرگ مادر ما عزای ماست اما سور بسیاری کسان است که جنازه مادرمان بیشتر به کارشان می‌آید تا قامت افراشته و برومندش.

مراقب مادرمان باشیم که رنج مادر، رنج ماست.

مادرم، ایران بانو! جز عشق و جز کلمه مرهمی ندارم تا روی زخم هایت بگذارم، همین را برایت می‌آورم، آغوشت را بگشای مادرم، فرزندانت را در آغوش گیر.

نکته

ذهن را از کرونا خالی کنیم

به خاطر دارید چند وقت پیش وقتی که به خاطر فاجعه سقوط هواپیما عکس همه پروفایل‌ها مشکی شد یادآوری کردیم که این سیاهی مرگ و تاریکی رو دعوت به زندگی‌مون خواهد کرد؟ خیلی‌ها انتقاد کردن که این یک اعتراض همگانی هست و یک عزاداری دسته جمعی. من در مورد نتیجه و دستاورد این سیاه‌پوشی صحبت نمی‌کنم فقط می‌خواهم کمی فکر کنید که چه چیزی رو فرا خواندیم.

کدام بخش از ماجرای ویروس کرونا تحت نفوذ ما هست؟ بخشی که باید نظافت شخصی‌مان را کامل رعایت کنیم. هزاران ویدئو و کلیپ و مقاله به ما حمله کرده است؛ از انواع پزشک‌ها و دانشمندان. آیا چیز بیشتری یاد گرفتیم؟ قصه همان است. نظافت شخصی خودتان را رعایت کنید. حالا کلی ویس در گروه‌های مختلف پخش می‌شود که قحطی نزدیک است. آمار مبتلایان بالا است. قرار است قرنطینه شویم. خب حالا سوال این است. ما به جز رعایت کامل نظافت شخصی خودمان چه کار دیگری می‌توانیم انجام دهیم؟ جواب مشخص است: می‌توانیم از ترس و استرس به یک مرده متحرک تبدیل شویم.

حالا سوال این است. ما خیلی از این حرف‌ها را می‌دانستیم. اما از استرس و ترس حالمان بد بود. نمی‌توانیم زندگی طبیعی داشته باشیم. برای تغییر این حال چه کارهایی انجام دهیم؟

اول از همه به مدت ۱۰ روز از هر گونه خبر فاصله بگیرید. هیچ کلیپ و متن و ویس خبری را به ذهنتان دعوت نکنید.

سپس فیلم‌های کمدی ببینید. متن‌های طنز بخوانید و بی‌دلیل بخندید. قدرت شفادهندگی خنده را جدی بگیرید.

به مدت ۴۰ روز مسئولیت پرورش و نگهداری از یک گل و گیاه را به عهده بگیرید یا همین الان به رسم آبا و اجدادمان گندم و عدس و ماش را خیس کنید تا سبزه‌ای متولد شود برای هفت‌سین عید نوروز.

وقتی رخدادهای عجیب و غریب و خارج از کنترل رخ می‌دهد انگار دریچه‌ای از اتفاق‌های دیگر به روی زمین باز شده است. یعنی تبادل فرکانس و انرژی در سطح بالایی رخ می‌دهد. و این یک زمان منحصر به‌فرد است برای اینکه به کائنات سفارش بدهید. حتما در این روزها در مورد رویاهایتان بنویسید. تا جایی که می‌توانید جاه طلبانه و بدون مرز بنویسید. این موقعیت استثنایی را دریابید.

در کنار رنج همیشه گنج وجود دارد. راهکار آخرمان این است که پاکسازی کنید. جان مکسول می‌گوید: بحران‌ها انسان‌ها را قوی‌تر نمی‌کند بلکه بحران‌ها واقعیت انسان‌ها را مشخص می‌کند. به جهان اطرافتان نگاه کنید. دوستی که روی فرکانس منفی است، کسی که در پیج اینستاگرامش بی‌تفاوت همچنان تبلیغ می‌کند و پیجی که هر لحظه اخبار ترسناک را به انتشار می‌گذارد. همین الان از همه آنها خداحافظی کنید.

یادمان باشد ما چیزی به نام خنثی بودن نداریم. یا در حال تولید فرکانس منفی هستیم یا مثبت. زندگی ما حاصل فرکانس ماست.

یادداشت

کرونا؛ مسئولیت مردم پیشنهاد به مسئولان

محمد فاضلی - عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی: هر کسی خواننده نوشته‌های من باشد می‌داند که همواره خطاب به حکمرانان جامعه نوشته‌ام و کمتر (شاید یک بار) برای مواجهه با مسائل ایران، مردم را مخاطب قرار داده‌ام. داستان کرونا اما متفاوت است. تفاوت قضیه را در چند واقعیت باید دید.

۱. ایران تنها کشوری نیست که با کرونا درگیر شده است. کشورهای توسعه‌یافته – از ایتالیا و فرانسه گرفته تا ژاپن و کره جنوبی – هم با این ویروس و شیوع آن درگیر هستند. قابلیت حکومت در ایران کمتر از آن کشورهاست، اما اگر هم زیاد بود، باز هم درگیر می‌شدیم.

۲. توطئه‌ای در کار نیست. شیوع کرونا محصول جهانی‌شدن و ارتباطات گسترده بین کشورهاست که ویروس را به سرعت در جهان پراکنده می‌کند. هزار نقد هم به حکومت و دولت وارد است، اما هیچ دولتی در جهان تعمداً ویروس پراکنده نمی‌کند و مایل به میلیاردها دلار خسارت مالی و تلفات شهروندانش نیست.

۳. شیوع کرونا فقط مسئله حاکمیت و دولت نیست. کرونا از جنس مخاطراتی است که کم‌وبیش دموکراتیک عمل می‌کند. ویروس دموکرات وصف تلخ و تا اندازه‌ای واقعی برای کرونا است (اولریش بک جامعه‌شناس آلمانی، دود و آلودگی هوا را دموکراتیک می‌دانست). تبعیض قائل نمی‌شود، هر کسی را که مستعد باشد می‌کشد و فرقی نمی‌کند مسئول، اصلاح‌طلب، اصولگرا، در قدرت یا بیرون قدرت باشد. فقیر و غنی هم نمی‌شناسد. کرونا به همه حق برابر برای مردن می‌دهد. منتظر تأیید صلاحیت‌اش برای مشارکت در کشتن هم نمی‌ماند.

۴. کرونا از جنس مسائل بدخیم است، یعنی سخت‌ترین مسائلی که بشر با آنها گلاویز می‌شود. بحثاش مفصل است، اما یک ویژگی مسائل بدخیم این است که برای حل آنها باید با انسان‌های بی‌شماری همکاری کنید. رویکرد اساسی حل مسائل بدخیم (از چاقی کودکان گرفته تا بحران در آب‌های زیرزمینی و همین جناب کروناویروس) همه با هم (در زبان انگلیسی all together approach) است.

مسئولیت شهروندی

وقتی کرونا مسئله همه ماست، توطئه‌ای هم در کار نیست، همه کشورها درگیر هستند و توان و قابلیت همه حکومت‌ها برای مواجهه با این مسئله به نوعی کم است؛ و قابلیت ما هم کمتر از کشورهای توسعه یافته است و باید همه با هم عمل کنیم تا کمتر خسارت ببینیم، می‌شود چند نکته زیر را نتیجه گرفت.

۱. هر شهروند ضمن مطالبه‌گری از دولت و حکومت برای کارآمدتر بودن، باید خودش مسئولیت مراقبت پیشگیرانه را بپذیرد. اگر حکومت و دولت را پاسخگو و قابل اعتماد می‌دانید، شما هم برای بهتر عمل کردنش همراهی کنید و اگر آنها را پاسخ‌گو و غیرقابل اعتماد نمی‌دانید، بیشتر مراقب باشید زیرا در صورت ابتلا و حتی مرگ بر اثر کرونا، این ناپاسخ‌گوی غیرقابل اعتماد، کاری برای شما و بازماندگان نخواهد کرد. شما در هر دو صورت، بیشتر با اصول پیشگیری همراهی کنید.

۲. ایام سال نو نزدیک است. جمعیت در بازارها خرید می‌کنند. توده جمعیت برای انتقال این ویروس بستر مساعدی است. یک راه پیشگیری، خریدهای اینترنتی است (مثل حضوری نیست، ولی از ابتلا به کرونا بهتر است.)

۳. مدارس و هر تجمعی را تعطیل می‌کنند که تحرک و هم‌جواری آدم‌ها کمتر شود. اگر قرار باشد با تعطیلی‌ها همه راهی مسافرت شوند، بمب متحرک جمعیت فقط به ابزار توسعه انتقال و جابه‌جایی ویروس بدل می‌شود. مسافرت‌های نوروز هر سال کشته‌های فراوان تصادفات به بار می‌آورند. امسال ممکن است کرونا هم اضافه شود.

پیشنهاد به مسئولان

هر کشوری ویژگی‌های فرهنگی- اجتماعی خاصی دارد و حکومت نیز از اقتدار مشخصی برخوردار است. برخی راه‌حل‌هایی که کشورهای دیگر به‌کار می‌برند ممکن است در ترکیب خاص الگوهای زندگی مردم و اقتدار حکومت، برای ایران نتیجه عکس بدهد.

تعطیلی‌هایی که منجر به مسافرت‌های میلیونی در سطح کشور شوند، ابزار انتقال ویروس خواهند شد. تعطیلی شاید راهکاری برای سایر کشورها باشد، اما درخصوص عوارض آن برای ایران دقیق‌تر فکر کنید. این نکته درخصوص هر راهکار دیگری نیز صدق می‌کند.

بیست‌وپنج روز به نوروز باقی مانده است. اگر تعطیلی‌های نوروز سبب انتقال ویروس بر اثر مسافرت‌ها در مقیاس ملی می‌شوند (درست رفتاری ضد منطق قرنطینه) از همین الان به کاهش تعطیلی‌های نوروز، حتی لغو تعطیلات و گفت‌وگوی اجتماعی برای اقناع افکار عمومی فکر کنید.

پیشنهاد می‌کنم یک تیم «پزشکی- اجتماعی» را مأمور مطالعه ابعاد اجتماعی کرونا و راهکارهای مهار بحران کنید. هزینه چنین کاری در مقابل خسارات گسترده این ویروس به اقتصاد و فواید احتمالی این مطالعه، هیچ است.

نظرگاه

اصلی‌ترین سهامداران سرمایه‌های انسانی آینده

محسن رنانی - اقتصاددان:

ما روی مادران که اصلی‌ترین سهامداران سرمایه‌های انسانی آینده هستند، سرمایه‌گذاری نکرده‌ایم. با وجود اینکه بعد از انقلاب پنج تا شش میلیون دانش آموخته زن داریم و به نوعی یکی از پرشتاب‌ترین نرخ‌های رشد دانش آموختگان زن را در جهان داریم و با وجودی که نزدیک به هفتاد درصد صندلی‌های دانشگاه‌ها در اختیار زنان است و ۴۰ سال است که از انقلاب سال ۱۳۵۷ می‌گذرد، نرخ مشارکت زنان همچنان ۱۳.۵ درصداست، در صورتی که نرخ مشارکت زنان پیش از انقلاب نیز همین حدود بوده است.

یعنی ما زنانمان را به دانشگاه فرستاده‌ایم و دانشمند کرده‌ایم اما آنها توانمندی لازم برای حضور جدی در عرصه‌های اقتصادی و اجتماعی و اشغال مشاغل را نیافته‌اند. در واقع سرمایه‌گذاری ما بیشتر در حوزه آموزش عالی بوده است نه در حوزه توانمندسازی مادران و کودکان. یعنی ما دغدغه آموزش داشته‌ایم نه دغدغه توانمندسازی مادران برای پرورش کودکان توانمند.

در واقع با توجه به فضای اعتماد آمیزی که بعد از انقلاب در خانواده‌ها نسبت به دانشگاه ایجاد شد، به دنبال «فشارهای تورمی» و «تعویق سن ازدواج»، خانواده‌ها متمایل شدند دخترانشان را روانه دانشگاه کنند. باید گفت، حضور گسترده دختران در دانشگاه در بعد از انقلاب به جای اینکه متأثر از یک برنامه یا سیاست مدون و حساب شده بلندمدت برای افزایش مشارکت زنان باشد، بیشتر ناشی از یک ضرورت تاریخی و اقتصادی بود تا بحران‌های اجتماعی را به تأخیر بیندازند. به واقع اگر ما برای مادرانمان برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری داشتیم، اکنون شاهد بودیم که نرخ مشارکت زنان و سهم زنان در اشتغال به صورت جدی تغییر کرده است. به اعتقاد بنده مهم‌ترین شاخص برای اینکه دریابیم یک جامعه به سمت توسعه حرکت می‌کند یا نه، روند نرخ واقعی مشارکت زنان است. منظورم از نرخ مشارکت، سهم زنانی است که در سن اشتغال قرار دارند و در بازار کار حضور دارند یعنی یا شاغل‌اند یا دنبال شغل می‌گردند. متوسط این نرخ در دنیا حدود ۴۰ درصد و در تمام کشورهایی که در مسیر توسعه حرکت کرده‌اند، بالای ۴۰ درصد است. بنابراین به نظر می‌رسد تجربه و الگوهای توسعه نشان می‌دهد با نرخ مشارکت اقتصادی ۱۳ درصدی زنان، امکان ندارد بتوان در فرآیند توسعه گام‌های جدی برداشت.